

τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ τιμὴ πᾶσα κατεβλήθη, καὶ ἡ ἀνήκουσα αὐτῇ μερὶς ἐξ αὐτῆς ἐλήφθη καὶ φυλάσσεται δι' αὐτὸν, ἄχρις ἂν διαγνῶ καὶ περὶ τούτου ἡ μετριότης ἡμῶν, ἐπὶ τῷ λυσιτελέστερον ἐξοικονομοῖντο τὰ τοῦ νέου καὶ διεξάγοιντο. τούτου γὰρ χάριν καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀπολέεται δι' ἀσφάλειαν †.

DLV. (6908—1400) martio. ind. VIII.

*Patriarcha dirimit controversiam.*

† Ἐπεὶ ἡ τε μοναχὴ Ὑπομονὴ Χρυσοκεφαλὶνα ἢ Καυκανίνα καὶ Ἰωάννης Ἀντιοχείτης ὁ Καλοσιδᾶς συνεβιβάσθησαν καὶ διεπράσαντο πρὸς τὸν εἰκτεὸν τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν υἱῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, κῆρ Νικόλαον τὸν Σοφιανόν, τὸ περὶ τὴν τοῦ Κυνηγοῦ πόλιν μορεψικὸν αὐτῶν ἐργαστήριον, συμβιβασθέντες ἐκ κοινῆς ἀρεσκείας καὶ συμφωνίας, εἰς ὑπέρπυρα διακόσια, οὗ δὴ ἐργαστηρίου τὸ μὲν τρίτον ἦν τῆς Καυκανίνης, περιελθὸν αὐτῇ ἀπὸ κληρονομίας τοῦ ἐγγόνου αὐτῆς, τὸ δὲ μῆλον δὲ τοῦ Καλοσιδᾶ, ἐπεὶ εἰς ἀσφάλειαν αὐτοῦ ὁ Σοφιανὸς διὰ τὸν Καλοσιδᾶν ἔτι ἀφήλικα εἶναι καὶ τὴν προῖκα ὑπελείπειν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀνέδραμε πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα, καὶ ἤξίωσε δι' αὐτῆς, ὡς δεῖ, προβῆναι τὴν πρᾶσιν, εἶρε δὲ ἡ μετριότης ἡμῶν, τὸν μὲν Καλοσιδᾶν χρόνων ὄντα εἰκοσιτριῶν, ἀπὸ δὲ τῆς προικὸς τῆς αὐτοῦ γυναικὸς λείποντα τετρακόσια ὑπέρπυρα μόνον, τῷ μὲν Καλοσιδᾷ συγγνώμην ἡλικίας δέδωκε, τῇ δὲ γυναικὶ αὐτοῦ πρῶτον ἀποκαταστήναι τὰ τετρακόσια ὑπέρπυρα ἀπὸ τῆς περιουσίας τοῦ Καλοσιδᾶ καὶ τότε πωληθῆναι τὸ δὲ μῆλον τοῦ ἐργαστηρίου αὐτοῦ, εἰ περιλειφθεῖν ἐλεύθερον, διέκρινε, καὶ ἐπεὶ ἐξ ἀποστολῆς τῆς ἡμῶν μετριότητος δεδώκασι πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ὃ τε τιμιώτατος σακελλίου καὶ ὁ θεοφιλέστατος ὑπομνηματογράφος τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, διάκονοι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ υἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κῆρ Ἰωάννης ὁ Σορόπουλος, καὶ κῆρ Ἀκίνδυνος ὁ Περδικίης, διὰ γράμματος αὐτῶν ἀντὶ τῶν λειπόντων αὐτῇ τετρακοσίων ὑπερπύρων τὸ τε ἀμπέλιον καὶ τὰ ἀνώγειω κατώγαια αὐτοῦ, ἐπέκεινα ὄντα ἀμφοτέρω τιμῆς ὑπερπύρων ἑξακ(οσίων), ἀπέμεινε δὲ τὸ ῥηθὲν ἐργαστήριον αὐτοῦ ἐλεύθερος βίος αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐγδύσει καὶ διακρίσει ἡμετέρα συγγνώμην ἡλικίας λαβῶν ἐπώλησεν αὐτὸ πρὸς τὸν Σοφιανόν, τὸ στέργον ἔχειν καὶ βέ-

βαιον και πάντη ἐρρωμένον τὴν τοιαύτην πρᾶσιν τοῦ ἐργαστηρίου και ἀκατάλυτον διαγιγνώσκει και ἀποφαίνεται ἡ μετριότης ἡμῶν, ὅθεν και καθέξει ὁ Σοφιανός τὸ καθόλου ἐργαστήριον, τὸ τε τρίτον τῆς Καν- κανίνης και τὸ διμοιρον τοῦ Καλοσιδά, ὡς ἐλεύθερον εἰρηθὲν κτῆμα αὐτοῦ και μὴ ὑποκειμένον τῇ προικί τῆς αὐτοῦ γυναικός, ὅθεν και, ἐπεὶ τὴν πᾶσαν τιμὴν αὐτοῦ κατεβάλετο, τὰ διακόσια δηλονότι ὑπέρ- πορα, καθέξει τὸ ῥηθὲν ἐργαστήριον ὁ Σοφιανός κατα τελείαν δεσπο- τείαν και κυριότητα, παραπέμψει τε τοῦτο πρὸς οὓς βούλεται, κληρο- νόμους δηλονότι και διαδόχους αὐτοῦ. τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο και τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

† ἔῤῥχε και διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μὴ νῆ μαρτίφ ἰνδ. ἡ †.

#### DLVI. Sino anno.

*Patriarcha a metropolitā Kiovīae auxilium petit.*

† Ἱερώτατε μητροπολιτα Κιόβου και πάσης Ῥωσίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφέ τῆς ἡμῶν μετριότητος και συλλειτουργγέ- χάρις εἶη και εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ τῇ σῇ ἱερότητι. οἶδεν ἡ σῇ ἱερότης, ὡς ὁ κράτιστος και ἅγιός μου αὐτοκράτωρ, ὁ κῆρ Μανουήλ, και ἡ μετριότης ἡμῶν ἐγράφαμεν και ἀποκρισιάρλους ἀπεστείλαμεν πρὸ καιροῦ πρὸς τὴν σὴν ἱερότητα και πρὸς τὸν εὐγενέστατον υἱόν μου, τὸν ἐνδοξότατον μέγαν ῥῆγαν πάσης Ῥωσίας, και τοὺς λοιποὺς ῥηγά- δας, ἵνα καθὼς ἐβοηθήσατε ἡμῖν ἀφ' ὧν ἐπέμψατε πρὸ ὀλίγου και- ροῦ, και εὐρέθη ἐκεῖνο εἰς παραμυθίαν τῆς πόλεως και βοήθειαν τῶν χριστιανῶν και τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, οὕτω πάλιν πέμψητε και ἀφ' ἑαυτῶν και ἀπὸ συνεισφοράς ἐτέρων χριστιανῶν, και βοηθήσητε ἡμῖν ἀναγκαζομέ- νοις ὑπὸ τῆς ἀποκλείσεως και τῆς μάχης τῶν ἐπικειμένων ἡμῖν ἐχθρῶν. ἐπεὶ δὲ μετὰ παρα- δρομὴν καιροῦ ἱκανοῦ τὸ ἐξελεῖν αὐτοὺς τῶν ἐνταῦθα, συνάρσει και βοήθειά τοῦ εἰρηνο- ποιήσαντος τὰ πάντα Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, εἰρήνευσαν οἱ βασιλεῖς οἱ ἅγιοι πρὸς ἀλλήλους,

.. οὕτω ἤργησε  
.. ἐν μεταφρά-  
.. ἡ δὲ και ἐγρά-  
.. ῆσαν ἄλλα  
.. τι τούτων και  
.. στάλησαν ὡς κῶ-  
.. ν ἀποκρισιάρ-  
.. ὁ Βηθλεὴμ  
.. σούλ και ὁ Καν-  
.. ακοσιδής.

\*) Quae minutis litteris hic et pagina sequenti descripta sunt, codex in margine habet.

καὶ ἠνώθησαν ὡσπερ πατήρ καὶ υἱός, καὶ ἐγνώρισεν ἡ φύσις ἑαυτήν, καὶ πλέον ἐν αὐτοῖς οὐκ ἔστι διδάσταις, οὐδὲ φιλονεικία, οὐδὲ μάχη, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ὁ ἅγιος, ὁ κῆρ Μανουήλ, ἀπῆλθεν εἰς τὰ μέρη τῆς Φραγγίας διὰ βοήθειαν καὶ συμμαχίαν τῆς πόλεως καὶ τῶν χριστιανῶν, ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ ἅγιος, ὁ κῆρ Ἰωάννης, ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς Σηλυβρίας μετὰ τῆς κρατίστης καὶ ἁγίας δεσποίνης, τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ πάντων, καὶ ἀνεδέξατο τὴν βασιλείαν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτορος, τοῦ  
 θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔστιν αὐθέντης καὶ βασιλεὺς τῶν χριστιανῶν, θεοῦ χάριτι, καὶ τὴν μάχην

.. τῷ γὰρ ἔδοξεν  
 .. τοῖς καλοῦν ἀπὸ  
 .. μόνου καὶ  
 .. γίνετο

ἀνεδέξατο τὴν κατὰ τῶν ἀσεβῶν, καὶ πάντα πράττει ὑπὲρ φυλακῆς καὶ σωτηρίας τῆς πόλεως καὶ τῶν χριστιανῶν, μήποτε ἄλλως ἀκουσθῶσιν αὐτόθι τὰ πράγματα, παρὸ ἐνταῦθα ἐγένοντο, ἔδωξε καλὸν ἡμῖν, ἵνα καὶ δι' ἡμετέρων καλῶν ἀνθρώπων καὶ διὰ γραμμῶν ἡμῶν πληροφορησώμεν εἰς ὑμᾶς ἅπαντα τὰ γινόμενα· ἐμέλλομεν οὖν πιττακοφόρον ἀποστελεῖν πρὸς πληροφορίαν μόνον τῶν γεγονότων, οὐδὲ γὰρ ἄλλοις ἔχομεν λόγους οὐδὲ μηνύματα παρὰ τούτους, οὐδὲ ἐγράψαμεν ὑμῖν μετὰ τῶν προελθόντων ἀποκρισιῶν ἡμῶν, διὰ δὲ τιμὴν ὑμετέραν πλείονα ἐξελεξάμεθα καὶ ἀποστελλόμεν ὡς ἀποκρισιῶν τὸν ἱερώτατον ἀρχιεπίσκοπον Βηθλεὲμ, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸν ἀδελφὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργόν, ὡς γινώσκον εἰς τὸν αὐτόθι τόπον καὶ φίλον τῆς σῆς ἱερότητος, ὅπως σονδράμη καὶ αὐτός, ὅσον δύναται, ἐφ' ᾧ νὰ παραλάβωσιν οἱ ἀποκρισιῶν ἡμῶν, οἱ προαποσταλέντες, εἴ τι ἔδωκεν ὁ θεὸς καὶ συνήχθη ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐνωθῆ καὶ οὗτος μετ' αὐτῶν, καὶ φέρωσι τοῦτο ἐνταῦθα τὸ συντομώτερον, εἰς μεγάλην χάρ ἀνάγκην ἔσμεν· ὁ γὰρ ἐχθρὸς ἡμῶν οὗτος καὶ πολέμιος, ἀκούσας τὴν ἔνωσιν τῶν βασιλείων τῶν ἁγίων, καὶ ὅτι ὁ κράτιστος καὶ ἅγιός μου βασιλεὺς, ὁ κῆρ Μανουήλ, ὁπλίζεται ἀπὸ τῶν μερῶν τῆς Φραγγίας ὑπὲρ φυλακῆς τῆς πόλεως, μαίνεται καὶ διεγείρεται καθ' ἡμῶν χρεῖα οὖν ἡμῖν ἐξόδου καὶ ἀναλωμάτων πολλῶν πρὸς φυλακὴν ἡμετέραν, καὶ πολλῶν πλέων νῆν παρὸ πρότερον, καὶ ἐλπίζομεν μὲν καὶ ἀπὸ τῶν μερῶν ἐκείνων πολλὰ καὶ μεγάλα, οὐκ ἄμοιρον δὲ τῶν καλῶν βουλόμεθα εἶναι καὶ τὴν σὴν ἱερότητα, διὰ τοῦτο νὰ ἔχῃς τὰς εὐχὰς τῶν ἁγίων πατέρων, ἀδελφε

ἀγαπητὸν, εἴπερ ἄλλοτε ἠγωνίσω, ὡς φιλορρώμιαιος ἄνθρωπος, ἀγωνί-  
σθητι νῦν καὶ διδάξον καὶ παραίνεσον καὶ συμβούλευσον ἅπασιν,  
ἵνα ποιήσωσι, καθὼς εἰσηγοῦμεθα καὶ ἀξιούμεν, καὶ πληροφόρησον  
αὐτοὺς, ὅτι τὸ ὑπὲρ φυλακῆς τῆς πόλεως τῆς ἁγίας διδόμενον μείζον  
ἐστὶ παρὰ λειτουργίας καὶ ἐλεημοσύνης εἰς τοὺς πένητας καὶ ἐλευ-  
θερίας εἰς αἰχμαλώτους, καὶ παρὰ τῷ θεῷ μείζονα μισθὸν εὐρήσει ὁ  
τοῦτο διαπραξάμενος ἢ ὁ ναὸν ἀνεγείρας καὶ μοναστήρια ἢ ὁ ἀνα-  
θήματα τοῦτοις ἀφιερώσας· τὸ γὰρ καύχημα τῶν ἀπανταχοῦ τῆς  
οἰκουμένης χριστιανῶν, τὸ στήριγμα, ὁ ἁγιασμός καὶ ἡ δόξα ἡ πόλις  
ἐστὶν αὐτῆ ἡ ἁγία, καὶ πόσα ἂν τις κτίσειε μοναστήρια ἢ πόσους  
αἰχμαλώτους ἐλευθερώσει, ὥστε νὰ ἐξιῶσει τοῖς μοναστηρίοις τῆς  
πόλεως ἢ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ; ὧν πάντων κτήτωρ καὶ ἐλευθε-  
ρωτὴς ἐστίν, ὃς ἂν ὁδηγηθῆ ἀπὸ θεοῦ καὶ ποιήσῃ ἐλεημοσύνην καὶ  
εἰσφοράν ὑπὲρ βοήθειας τῆς πόλεως καὶ τῶν χριστιανῶν, τοῦτων δὲ  
πάλιν αἴτιος ἐστὶ ἡ σὴ ἱερότης ἢ παρακινήσασα τοῦτους εἰς αὐτό.

DLVII. 6908 (1400). ind. VIII.

*Patriarcha sententiam dicit de venditione fundi.*

† Διὰ τοῦ πρωτονοταρίου †.

† Ἡ περιπόθητος θεία τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκρά-  
τορος, κυρὰ Ἄννα Ἀσανίνα ἢ Παλαιολογίνα, συνοδικῶς παραγενομένη,  
ἔχουσα καὶ ἐντολέα τὸν θεοφιλέστατον ὑπομνηματογράφον τῆς καθ'  
ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγα-  
πητὸν υἱὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύρην Ἀκίνδονον τὸν Ἡερδίκην,  
ἐγκλησιν ἐποίησατο κατὰ τοῦ οἰκείου τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐ-  
τοκράτορι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ υἱοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος,  
κυροῦ Γεωργίου τοῦ Γουδέλη, περὶ τοῦ πρό χρόνων ἑπτὰ πωληθέντος  
αὐτῷ ἀμπελίου περὶ τὴν ἐνορίαν τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ ἔνδον τῆς βα-  
σιλίδος ταύτης τῶν πόλεων διακειμένου, ὅπερ ἀνδρῶν μὲν εἶναι κτήμα  
ἢ Ἀσανίνα διωμολόγει, ὑποκείσθαι δ' αὐτῇ διετείνεται ἀντὶ τῆς κατα-  
φθαρσίας προικὸς αὐτῆς πολλῆς οὐσίας· διαμνηθέντος δὲ κάκεινου  
καὶ συνοδικῶς ἀπαντήσαντος μετὰ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ οἰκείου  
τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ  
υἱοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Γουδέλη, ἧς καὶ εἰς  
προίκα τὸ τοιοῦτον ἀμπέλιον δέδωκεν, ἀρξάμενος ὁ ὑπομνηματογράφος

εἶπεν· ὡς ἡ Ἀσανίνα λέγει δι' ἐμοῦ ὡς δι' ὑπομνηστικοῦ, ὅτι τῆς ἐμῆς προικὸς πολλῆς οὐσίας καὶ πάσης καταναλωθείσης οὐδὲν ἕτερον περιελείφθη μοι ἢ μόνον τὸ ἀμπέλιον τοῦτο, ὅπερ ἦν ἐμοὶ ὑποτεθειμένον ἀντὶ τῆς καταφθαρσίας προικὸς μου, ὅπερ ἠγόρασεν ὁ ἀδθέντης μου, ὁ ἀδελφός μου ὁ Γουδέλης, βία καὶ μεγάλη ἀνάγκη τῇ ῥηθησομένῃ, τοῦ γὰρ ἀδθέντου μου, τοῦ ἀνδρός μου, τὸ τῆς . . . . κεφαλαίικιον ἀγοράσαντος καὶ ζημιωθέντος ἐν τούτῳ ὑπέρπυρα . . . . καὶ ἀπαιτουμένου βιαίως αὐτὰ παρὰ τοῦ βασιλέως τοῦ ἀγίου καὶ κινδονεύοντος καὶ εἰς φυλακὴν ἐκβληθῆναι, ἠναγκάσθη καὶ ἐπώλησε τὸ ῥηθὲν ἀμπέλιον, ἐμοῦ μηδὲ ὄλως σοναινεσάσης, ἀλλὰ καὶ πλείστα ἀντιλεγούσης καὶ διατεινομένης, ὡς ἡμέτερόν ἐστι τὸ ἀμπέλιον, καὶ οὐδὲ ὄλως ἐνδίδωμι πωληθῆναι αὐτό. ἠρωτήθη τοίνυν ἡ Ἀσανίνα παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, τίνα ὑποθήκην λέγει ἔχειν εἰς τὸ ἀμπέλιον τὴν παρὰ τῶν νόμων σιωπηρὰν ὡς εἰς ἀνδρῶν κτήμα αὐτῆς ἢ καὶ ἐν ἔργῳ προβάσαν διὰ γράμματος, εἴτε καὶ διὰ μαρτύρων ἀξιοκρίτων. ἡ δὲ ὑποθήκην μὲν ἔφησε προβῆναι ἐν ἔργῳ τοῦ ἀδθέντου μου, τοῦ ἀνδρός μου, δόντος μοι τοῦτο ὡς ἴδιον ἀντὶ τῆς καταφθαρσίας προικὸς μου. οὐκ ἴσχυσε δὲ τοῦτο συστήσαι διὰ γράμματος ἢ διὰ τινος μαρτυρίας, ὅθεν καὶ κατὰ μόνην τὴν κατὰ νόμους σιωπηρὰν ὑποθήκην ἔδοξε δίκαιον ἔχειν κοινῇ. ἐκεῖ δὲ ἀπολογίζεσθαι πρὸς ταῦτα προετρέπη καὶ τῷ Γουδέλῃ, ἀρέαμενος εἶπεν, ὡς πρὸ χρόνων πολλῶν καὶ μίαν καὶ δύο καὶ τρεῖς ἐπέτιθέτό μοι ὁ ἀδθέντης μου, ὁ ἀδελφός μου, ὁ Παλαιολόγος καὶ δι' ἑαυτοῦ καὶ διὰ τοῦ Ἀστρά καὶ δι' ἐτέρων, ἵνα ἀγοράσω αὐτό, ἐγὼ δὲ πάντοτε πρὸς αὐτοὺς οὐδὲ ὄλως βούλεσθαι διετείνωμην ἀγοράσαι αὐτό, ἀλλὰ μάλλον πρὸς ὃν ὁ Παλαιολόγος βούλεται, πωλησάτω αὐτό. οἱ δὲ μοι πολλάκις ἐπέτιθαντο περὶ τούτου, καὶ αὐτὸς δὲ δι' ἑαυτοῦ ὁ Παλαιολόγος· ἀδελφά, εἶπεν, ἀγόρασον τοῦτο, καὶ εἴ τι βούλει, ἀπόδος μοι. ἐγὼ δ' αὖθις καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπον τὰ ὅμοια, ὥστε πρὸς ὃν βούλεται, τοῦτο ἀπεμπωλῆσαι, οὐδὲ γὰρ δύνασθαι εἶπον χερσάμπελου ἀγοράσαι ἠρημωμένην παντάπασιν καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ πεφυσιωμένον ἀγροκαλάμη τε καὶ ἀγρία, τὸ δὲ λίμνη μονίμῃ προσεικός, ἐπιτήδειον πρὸς κυνηγεσίαν ἀμφιβίων, ὀρνίθων, αἱ καὶ πολλάκις ἐκεῖσε ἠγρεύθησαν. μέχρι μὲν σὺν τινος ταῦτοις ἀπεωθούμην τοὺς ἐνοχλοῦντάς μοι περὶ τούτου. εἶτα σφοδρότερον ἐπιτεθέντος μοι τοῦ Ἀστρά καὶ τὴν ἐνδειαν τοῦ Παλαιολόγου

γνωρίσαντος και χάριν ἅμα και δωρεάν τὸ δοθησόμενον τῷ Παλαιολόγῳ διατεινομένου και τοιούτοις τισὶν ἐπαγωγῶς εἰς πειθῶ χρησαμένου, τέλος ἐστήσαμεν τὸ τοῦτου τίμημα ἐκ κοινῆς συμφωνίας ὑπέρ-  
 πορα ἑξακόσια μετὰ τῆς τρύτης ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ ἐγγὺς ἦν, ὃ τρυγηθὲν ἕσπερον ὑπ' ἐμοῦ ἐγεώργησε μὲν μόνα μέτρα λς', οὕτως ἦν καλλιεργημένον, εὐθὺς τοίνυν ἀνέδραμον εἰς τὸν ἀγιώτατον ἐκείνον και ἀοιδίμον πατριάρχην, κύρην Ἀντώνιον, και ἤξιωσα ἐξετάσει και διακρίσει ἐκείνου προβῆναι τὴν τοιαύτην πράσιν· ὃ δὲ εὐθὺς ἐνε-  
 τίστατο τῷ τιμιωτάτῳ μεγάλῳ σακελλαρίῳ, πρωτεκδίκῳ τηνικαῦτα τυγχάνοντι, πᾶσαν ποιῆσαι ἀσφάλειαν περὶ τὴν τοιαύτην πράσιν. ἐν τούτῳ δὲ τινῶν ἡμερῶν παρελθουσῶν ἦλθε πρὸς με ἡ τιμιωτάτη ἐν μοναχαίς, κυρὰ Φερονίκη ἡ Ἀσπιέτισα, ἀξιοῦσα μηδεμίαν συμβίβασιν ποιῆσαι μετὰ τοῦ Παλαιολόγου, ὡς τοῦ ἀμπελλίου αὐτῆς τυγχάνοντος, ὅπερ εὐθέως ἔδειξα τῷ μεγάλῳ σακελλαρίῳ, και ἤξιωσα αὐτὸν μηδὲν ὅλως ἐπιχειρῆσαι ποιῆσαι, ἅτε και εὐθὺς ἐν ἀρχῇ δολήσεως ἐπιφυσόμενης. ὃ δὲ εἶπεν, ὡς ἐλαλήθη και τοῦτο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, και ἐλύθη, συμβιβασθέντος τοῦ Παλαιολόγου μετὰ τῆς μοναχῆς, τῆς τε γυναικὸς τοῦ Παλαιολόγου εὐκόλου οὕσης διδαχθῆναι τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον και παραιτουμένης τὴν ὑποθηκαρίαν ἀγωγὴν και ὃ ἔχει δίκαιον εἰς τὸ ἀμπέλιον, ὡς ὑποτεθειμένον αὐτῇ ἀντὶ τῆς καταφθαμείσης προικὸς αὐτῆς, ἐτοίμου τε οὕσης ὑπογράψαι τῷ πρατηρίῳ. τούτοις οὖν ἀρκεσθεὶς ἔδωκα αὐτῇ τὰ ὑπέρπορα, ἐπεικῶν, ὡς ἅπαν, ὃ ἐνδέχεται εἰς ἀσφάλειαν γενέσθαι, ἐπιμελῶς τοῦτο ποιῆσαι και μηδὲν ἐλλειφθῆναι, ὃ δ' ὡς εἶπέ μοι, αὐτῇ τῇ Ἀσανίνῃ ἐνεχείρισε τὰ ὑπέρπορα, διδάξας αὐτὴν πρότερον τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον, παράντος και τοῦ ἀπὸ τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς χώρας ἱερομονάχου, κυροῦ Κορνηλίου, και οὕτως ὑπέγραψε μὲν και αὐτῇ οἰκιοχειρῶς ἅμα τῷ Παλαιολόγῳ, ἐκεκύρωσε δὲ και ὁ πατριάρχης ὁ ἅγιος τὴν τοιαύτην πράσιν, ἅτε και προτροπῇ ἐκείνου προβάσαν τε τὴν ἀρχὴν και τὸ τέλος λαβοῦσαν, ἀπητήθη τοιγαροῦν τὸ τε πρατήριον και τὴν προτροπικὴν ἅμα και ἐπικυρωτικὴν πατριαρχικὴν γραφὴν, ὧν ὑπαναχλωσθέντων εὐρέθη οὕτως ἀπαραλλάκτως, ὡς ὁ Γουδέλης διηγῆσατο, ἥ τε γὰρ πατριαρχικὴ διαλαμβάνει γραφὴν, ὡς ἐνδύσει και προτροπῇ τοῦ ἀγιωτάτου ἐκείνου και ἀοιδίμου πατριάρχου γέγονεν ἡ τοῦ νόμου διδασκαλία πρὸς τὴν Ἀσανίαν παρὰ τοῦ τιμιωτάτου πρωτεκδίκου, τὸ τε

πρατήριον λεπτομερῶς διελάμβανε τὴν ὑπόθεσιν, πῶς ἐπωλήθη τὸ ἀμπέλιον παρὰ τε τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῆς Ἀσανίνης καὶ τῆς ῥηθείσης μοναχῆς, ὅπως τε ἐδιδάχθη ἡ Ἀσανίνα τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον, παρόντος καὶ τοῦ ῥηθέντος ἱερομονάχου, καὶ παρητήρατο τὴν ἀπὸ τούτου παντοίαν βοήθειαν, καὶ τέλος οἰκαιοχείρως ὑπογραφή ἦν αὐτῆς ἐν αὐτῷ. ἐρωτηθεῖσα οὖν, πῶς ὑπέγραψε ἐν τῇ τοιαῦτα διαλαμβάνοντι πρατηρίῳ, τὴν μὲν διδασκαλίαν ἤρνεϊτο τοῦ νόμου, καὶ ἐρωτηθῆναι περὶ τούτου τὸν μέγαν σακελλάριον ἔλεγεν, ὡς στέρεουσα πάν, εἰ τι ἐκεῖνος εἶποι, τὴν δὲ ὑπογραφὴν οἰκείαν μὲν εἶναι διωμολόγησε, πλὴν εἶπεν, ὡς ἔλεγεν, ὅτε ὑπέγραψεν, ὅτι διὰ τὸ θέλημα τοῦ αὐθέντου μου, τοῦ ἀνδρός μου, ὑπογράφω, τὸ δὲ ἀμπέλιόν μου οὐδὲν παραιτοῦμαι, ἀλλ' ὡς ἴδιον πάντοτε μέλλω ζητεῖν αὐτό. ἐρωτηθεῖσα οὖν, εἴπερ ἔχει τινὰς μάρτυρας τοὺς εἰδότας, ὅτι ἔλεγε τοιαῦτα ῥήματα, ὅτε ὑπέγραψεν, οὐδένα ἔχειν εἶπε πλὴν τοῦ ἀνδρός αὐτῆς· τοῦ Παλαιολόγου καὶ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου· ἐπεὶ δὲ τὸν μὲν Παλαιολόγον μὴ δύνασθαι ἤκουσεν εἰς τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν μαρτυρῆσαι, ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ λέγοντα, ὁ δὲ μέγας σακελλάριος ἀπὼν ἔτυχε δι' ἣν εἶχε περιοδικὴν νόσον, ἀνηρτήθη μὲν τῆνικαῦτα τὰ τῆς ὑποθέσεως. ἐν ἑτέρῳ δὲ συνόδιῳ παρόντος καὶ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου καὶ τῶν μερῶν ἀμφοτέρων, ἀλλὰ δὴ οὖν τῇ Παλαιολογίνῃ καὶ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς, τοῦ Παλαιολόγου, ὁ ὑπομνηματογράφος ἤρξατο πάλιν, ὡς ἡ Ἀσανίνα καὶ αὐτὴν ἀρνεῖται τὴν ὑπογραφὴν, μὴ εἶναι οἰκείαν λέγουσα, ὥσπερ ἐπιλαθόμενος ὧν εἶπεν ἡ Ἀσανίνα ἐν τῇ προτέρῳ συνόδιῳ, ὡς λόγοις ἀντέτεινεν ὑπογράφουσα, ὃ τῶν τότε παραυχόντων διατεινομένων ἡ Ἀσανίνα κρατῆσαι μὲν διωμολόγησε τὸ κοινὸν δῆλιον, τὰ δὲ γράμματα μὴ εἶναι οἰκειόχειρα ἔλεγεν. ἐπεὶ δὲ καὶ οὕτως οἰκείαν εἶναι τὴν ὑπογραφὴν ἤκουσε, καίτοι καὶ τοῦτο τῶν ἀπόρων, πῶς αὐτῇ μὲν μόνον κρατῆσαι διατείνεται τὸ κοινὸν δῆλιον, τὰ δὲ γράμματα γυναικεῖα τυγχάνουσιν, οὐδὲ γὰρ ἄλλη ἐκεῖ ἦν ὑπογράφουσα ἀντ' αὐτῆς. ἐπεὶ οὖν ἀπηρτεῖτο συστήσαι, ὡς ἀντιτείνουσα ὑπέγραψε, καὶ μάρτυρας ἐζητεῖτο παραγαγεῖν τῶν ῥημάτων ὧν εἶπεν, ὡς ἔλεγεν ὑπογράφουσα, ἡ δὲ πλὴν τοῦ μεγάλου σακελλαρίου οὐδένα ἔλεγεν ἔχειν, ὃν καὶ ἐρωτηθῆναι ἤξιον, ἀλλὰ δὴ καὶ δι' ἑαυτῆς περὶ πάντων ἡρώτα, ἐκεῖνος πάντα μᾶλλον εἶπε τάναντία αὐτῇ, ὅτι τε ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὴν τοῦ νόμου βοήθειαν καὶ τοῦ ἱερομονάχου παρόντος,

καὶ οὐ μόνον οὐδὲν ἀντείπειν, ἀλλὰ καὶ ἔστερξε, καὶ τὴν πρᾶσιν αὐτῆ δι' ἑαυτῆς ἐποίησε, καὶ τὰ ὑπέρπουρα αὐτῆ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐδέξατο, καὶ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῆς οἰκειόχειρον εἶναι. ἔπει δὲ καὶ περὶ τῆς βίας, ἣν εἶχεν ὁ Παλαιολόγος, ἠρώτα μαθεῖν ἡ Ἀσανίνα, ἤκουσεν, ὡς εἰ μὲν τὴν τοιαύτην βίαν ὁ Γουδέλης ἐπῆγεν αὐτῷ, δίκαιόν ἐστιν αὐτὸν ἀφαιρεθῆναι τὸ ἀμπέλιον, ὡς βιαίως τοῦτο κτησάμενον· εἰ δ' οὐ, παρὰ τὴν αἰτίαν τοῦ Γουδέλη ἢ βία τῷ Παλαιολόγῳ, τί τοῦτο πρὸς τὴν πρᾶσιν; πάντες γὰρ οἱ πιπράσκοντες βία τινὶ ἢ χρέσει κατεχόμενοι πιπράσκουσιν, ἀλλ' οὐδὲ ἐφ' ἐνὶ δήπου βίαν δίκαιον αἰτιῶσθαι, εἰ μῆπου, ὡς εἴρηται, ἢ τῆς βίας αἰτία παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ συμβᾶσα ἀποδειχθῆ. τούτων τοιγαροῦν οὕτως ἀναφανέντων διέγνω καὶ ἀπεφῆνατο ἡ μετριότης ἡμῶν, τὸ βέβαιον ἔχειν καὶ πάντῃ ἐρρωμένον καὶ ἀκατάλυτον τὴν τοιαύτην πρᾶσιν, ἅτε καὶ νομίμως καὶ, ὡς ἔδει, προβάσαν, καὶ εἰ μόντοι ἔχει ἕτερον ἢ Ἀσανίνα προτείνειν, τοῦτο κινῆσαι, ὡς ἀνισχύρων ἀποδειχθέντων ὧν προτέτεινεν. ἔπει δὲ ὁ Γουδέλης ἠὲ χαρίστησε μὲν ἐπὶ τῇ συνοδικῇ διαγνώσει καὶ ἀποφάσει τῆς ἡμῶν μετριότητος, συγκαταβάσεως δὲ λόγῳ εἶπε συνοδικῶς, ὡς εἴπερ βούλεται ἡ Ἀσανίνα τὸ ἴδιον κτῆμα ἀπολαβεῖν, ἀποδότω, ἃ ἔλαβε, καὶ τὰς ἡμισίας τῶν εὐλόγων ἐξόδων τῶν εἰς αὐτὸ, καὶ ἀξιῶσει αὐτοῦ ἀφίησιν αὐτῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὸ τε ἀμπέλιον καὶ τὰς ἡμισίας ἐξόδους· τοῦτο μὲν οὐ δόνασθαι εἶπον ἡ τε Ἀσανίνα καὶ ὁ Παλαιολόγος, προσβάλλοντο δὲ, ὡς ἅτε ἠγόρασεν αὐτὸ ὁ Γουδέλης, ἦν ἡ τοῦτου τιμὴ ἐπὶ τὸ διπλάσιον τῆς καταβληθείσης, τοῦτο δὲ συνῆγον ἀφ' ἑτέρου ἀμπελίου πλησίον αὐτοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν πωληθέντος, τὸ δὲ ἑαυτῶν πωληθῆναι εἰς ὀλίγον ἀπὸ τοῦ μὴ θελήσαι τὸν Γουδέλην ἐγγραφῶν δοῦναι τὴν ἰδίαν καταδοχὴν, ἔπει δὲ καὶ εἰς τοῦτο ἤκουσαν, ὡς οὐκ ὄφειλεν ὁ Γουδέλης δοῦναι καταδοχὴν, οὐδ' ἠναγκάζετο τοῦτο ποιῆσαι, μηδενὸς ἐξωθεν εὐρεθέντος ἀγοραστοῦ, ἀπεκλείετο γὰρ ἂν τριακονθημέρου διωρίας δοθείσης αὐτῷ, ἀγοραστοῦ, ὡς εἴρηται, ἐξωθεν εὐρεθέντος, περὶ δὲ γε τοῦ διπλάσιον εἶναι τὸ τίμημα οὐ πάντως ἀνάγκη, τοῦ πλησίον εἰς πολλὰ πωληθέντος, καὶ αὐτὸ τῆς αὐτῆς εἶναι τιμῆς, ἐνδέχεται γὰρ τὸ μὲν τυχεῖν καλλικρῆγμένον καὶ διὰ τοῦτο καὶ τιμῆς πλείονος, τὸ δὲ χέρσον καὶ ἔρημον καὶ ὀλίγης τιμῆς ἄξιον διὰ ταῦτα. εἶτα εἰ μὲν ἀντεποιεῖτο ὁ Γουδέλης τοῦ ἀμπελίου, καὶ ἔχειν αὐτὸ διεταίνετο κατὰ πάσαν ἀνάγκην, εἶχεν ἂν τινα



λόγον ταῦτα κινεῖν τὸν Παλαιολόγον, καίτοι τοῦ βοηθοῦντος αὐτοῖς νόμου ἐπὶ τὸ διπλάσιον εἶναι τὸ τίμημα μετὰ διστεῖαν ἀργούντος, φησὶ γὰρ ἐπὶ λέξεως οὕτως· ἢ περὶ τῆς ἀναγκυρίας παραγραφή καὶ τῆς εἰς τὸ διπλάσιον τιμῆς μετὰ δύο ἔτη συναπτά οὐκ ἀντιτίθεται, νῦν δὲ ἐπεὶ τὸ ἀμπέλιον πρὸς αὐτοῖς ἀντιστρέφει, καὶ μόνα, ἃ ἔδωκεν, ἀπαιτεῖ καὶ τὰ ἡμίση τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων τῶν καταβληθεῖσων εἰς περιόρους τε καὶ καταφυτεύσεις, ἀνακαθάσεις τε καὶ καλλιεργίας αὐτοῦ παρὰ τὰς συνήθεις, ὅσας ἂν δυνήθῃ ἀποδείξει, εἰδηλον ὅσπερ εἶχε καὶ αὐξήσῃ εἰς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, τοῦ Παλαιολόγου ἔσται. ὁ δὲ Παλαιολόγος, καὶ τίς, εἶπεν, ἠνάγκαζε τὸν Γουδέλην τηλικαύτας ἐξόδους εἰς τὸ ἀμπέλιον καταβαλεῖν; πρὸς ταῦτα ἤκουσεν, ὡς τὸ ἀμπέλιον αὐτό, εἰ μὲν γὰρ οἰκοδομὰς ἔκτισεν ἐν ἐκείνῳ λαμπρὰς καὶ πολυτελεῖς, εἴεν ἂν ἐξοδοὶ περισσᾶι, καίτοι γε ἐπὶ τοῦ καλῆ πίστει νεμομένου, οὐδὲ τοῦτο χωρεῖ, οὐδὲ γὰρ ἐπ' ἀλλοτρίοις ἠγκοδόμει ἂν, ἀλλ' ἐπ' οἰκείοις· ἔστω γε μὴν ὕμως. εἰ δὲ περιόρους καὶ ἀνακαθάρσεις καὶ φυτείας καὶ τράφους κατεβάλετο, καὶ τὴν κατ' ἔτος ἰσταμένην λίμνην ἐν τούτῳ ἐξήρανε, καὶ καλλιεργίας ἐποίει παρὰ τὰς συνήθεις διὰ τὴν τοῦ ἀμπελίου ἐρήμωσιν, αὐτὸ τὸ ἀμπέλιον ταῦτα αὐτὸν ἀπήγει καὶ ἐπηνάγκαζεν. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, συνοδικῶς παρητήσαντο τοῦτο ὁ τε Παλαιολόγος καὶ ἡ Ἄσανίνα, καὶ μὴ δύνασθαι εἶπον ἀναλαβεῖν αὐτό, ἢ μετριότης ἡμῶν διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται συνοδικῶς, κατέχειν τὸν Γουδέλην τὸ ῥηθὲν ἀμπέλιον κατὰ τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα, καὶ μηδεμίαν διενόχλησιν ἢ ἐπήρειαν ὑποστῆναι ποτε παρὰ τοῦ Παλαιολόγου ἢ τῆς συμβίου αὐτοῦ, τῆς Ἄσανίνης, δικαίως γὰρ καὶ, ὡς ἔδει, τοῦτο ἠγόρασε, καὶ συνοδικῶς, ὡς δεδήλωται, ἀνεφάνη, ὅτι καὶ τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον ἐδιδάχθη ἡ Ἄσανίνα, καὶ παρητήσατο τὴν ἀπὸ τούτου βοήθειαν καὶ τὴν ὑποθηκαρίαν ἀγωγὴν, ἣν ἐπ' αὐτῷ εἶχε, καὶ τὸ τίμημα αὐτῇ ἀνέλαβε, κὰν τῷ πρατηρίῳ οἰκειοχείρως ὑπέγραψε, καὶ ὕστερον λόγῳ συγκαταβάσεως διδόμενον αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον ἀμπέλιον οὔτε ἔδξαντο, οὔτε ἀναλαβεῖν ἐδυνήθησαν, δι' ἅπερ ἅπαντα καθέξει ὁ Γουδέλης καὶ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δικαίως τε καὶ νομίμως τὸ ῥηθὲν ἀμπέλιον κατὰ τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα. εἰς γὰρ τῆς περὶ τούτων δηλώσιν καὶ βεβαίωσιν ἐγένετο καὶ ἡ παρούσα συνοδικὴ διαγνώσις καὶ ἀπόφασις τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν. ἐ ν ἔ τ ε ι , σ σ η ἴ ς .

DLVIII. (6908—1400) 17. martii. (ind. VIII).

*Patriarcha litem diiudicat.*

† Παρέστη τῇ ἡμῶν μετριότητι συνοδικῶς προκαθημένη ὁ κήρης Γεώργιος Ἀληθινός ὁ Χρυσοβέργης, καὶ ἐποιήσατο ἐγκλησιν κατὰ Θεοδώρας, τῆς τοῦ Ἀστραπύρη ἐκείνου γυναικός, παρούσης καὶ αὐτῆς, εἰπὼν, ὡς πρὸ καιροῦ τινος ἐδάνεισε τῷ υἱῷ αὐτῆς ὑπέρπυρα νε', εἶτα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς φυλακισθέντος εἰς τὸν Γαλατᾶν ὑπὸ Φράγκου τινός, ἀξιῶσαι πολλῇ καὶ παρακλήσει αὐτῆς, διδαχθείσης πρότερον τὸν βοήθουντα αὐτῇ νόμον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ προικί καὶ παραιτησαμένης αὐτὴν, ἐτέρω λόγῳ νομίμῳ ἐπὶ ἐλευθερίᾳ τοῦ τε ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ οὕτω δεξαμένης μὲν τὰ νε' ὑπέρπυρα τὰ ὑφειλόμενα παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, δανεισαμένης δὲ καὶ ἕτερα ὑπέρπυρα λ', ὡς γενέσθαι ὁμοῦ πε' ὑπέρπυρα, ὑποσχεθείσης δοῦναι ταῦτα ἐντὸς μηνῶν ἐξ ἀνδ' ὧν ὑπέσθηκεν εἰς ἐνέχυρον τὴν τε περιουσίαν αὐτῆς πᾶσαν, καὶ ἰδίως τὸ περὶ τὸν Βλάγκα καπηλικὸν αὐτῆς ἐργαστήριον, ὡς ἂν ἐντὸς μηνῶν ἐξ ἀποδοῦ ταῦτα πρὸς αὐτόν· νῦν δ' ἐπὶ τὰ μηνῶν ἀντὶ τῶν ἐξ παρελθόντων οὐ δίδωσιν αὐτῷ ταῦτα, διὸ καὶ ἐζήτησεν ἀντικριθῆναι αὐτῇ. ἀπολογήσασθαι δὲ καὶ αὐτῇ προτραπέισα, ταῦτά γε πάντα οὕτως ἔχειν διωμολόγησε, τὸν τε γὰρ νόμον ἐδιδάχθη, ὡς ἔδει, παρὰ τοῦ τιμιωτάτου σακελλίου τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας (καθὰ καὶ τὸ γράμμα διέξεισιν) ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ υἱοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος, διακόνου κυρίου Ἰωάννου τοῦ Συροπούλου, τὰ τε νε' ὑπέρπυρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ὡμολόγησεν ἀναδέξασθαι, καὶ τὰ τριάκοντα ἐδανείσατο, καὶ ἠλευθέρωσε δι' αὐτῶν τὸν ἄνδρα αὐτῆς φυλακισθέντα δι' ἐγγύην, εἰς ἣν ὑπέσθηκε καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἠέλιου δὲ μόνον δι' ἔλλου τοῦ μαῖου δοθῆναι αὐτῇ διωρίαν, ὡς ἂν ἀποδοῦ ταῦτα αὐτῷ δίχα λόγου τινός, ὑπανεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ἔγγραφος αὐτῶν συμφωνία ταῦτα διαλαμβάνουσα ἀπαλλάκτως, ὡς καὶ ἡ τοῦ Ἀστραπύρη γυνὴ ὡμολόγησε. τοιούτων τοίνυν οὕτω προβάντων διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται ἡ μετριότης ἡμῶν, ὡς εἰ μὲν δυνήθη ἡ Θεοδώρα καὶ ἀποδοῦ τὰ πε' αὐτοῦ ὑπέρπυρα ἐντὸς ἧς ἐζήτησε διωρίας, ἤγουν δι' ἔλλου τοῦ μαῖου μηνός, ἤδη καλόν, εἰ δὲ μὴ ἀποδοῦ, ἐπεὶ ἀρτίως τοῦτο ἐλαλήθη ἐν τῇ κρίσει, δίδωσι δ' αὐτῇ διωρίαν ὁ νόμος διὰ τῆς κρίσεως καὶ πλείονα ἧς ἐζήτησεν, ἤγουν τετρά-

μηνον, λέγει καὶ διακρίνει ἡ μετριότης ἡμῶν, ἵνα ἀναμείνη τέσσαρας μῆνας ὁ Χρυσοβέργης, ἀρχομένους ἀπὸ τῆς σήμερον, τῆς ἑπτακαιδεκάτης τοῦ μαρτίου, ὧν παρελθόντων εἴπερ οὐκ ἀποδῶ ἡ Θεοδώρα τῷ Χρυσοβέργῃ τὰ πέντε ὑπέρπυρα αὐτοῦ, τότε εὐθέως ἵνα τιμᾶται τὸ ῥηθὲν ἐργαστήριον, καὶ εἰ μὲν εὐρεθῆ συγγενῆς ἢ πλησιαστῆς, προτιμώμενος λαμβάνῃ ὁ Χρυσοβέργης τὰ ὑπέρπυρα αὐτοῦ, εἰ δὲ μὴ, ἵνα ἔχη τὸ ἐργαστήριον αὐτοῦ, ἐπει χρέος ἐξ ὑποστάσεως δίδεται· εἰ δὲ ἐλάττων τῶν πέντε ὑπερπύρων ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ, ὀφείλει ὁ Χρυσοβέργης λαβεῖν καὶ τὰ πλεῖω ἀπὸ τῆς ἄλλης περιουσίας τῆς Θεοδώρας. εἰ δὲ τι συμβῆ τοιχηρόν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ τετραμήνου παρερχομένου, ὀφείλει ἀφορᾶν εἰς τὴν Θεοδώραν, ὡς τοῦ ἐργαστηρίου δεσπότιν, καὶ ἱκανωθῆναι τὸν Χρυσοβέργην ἀπὸ τῆς ἄλλης περιουσίας αὐτῆς. τούτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

DLIX. (6908—1400) martio. ind. VIII.

*Patriarcha dirimit controversiam.*

† Ἐπει ἡ κατὰ πνεῦμα θυγάτηρ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κυρὰ Εἰρήνη ἡ Παλαιολογίνα, ἀντικριθεῖσα συνοδικῶς τῷ τε συμπενθερῷ αὐτῆς . . . . ., τῷ Παύλῳ, καὶ τῷ υἱῷ μὲν αὐτῆς, γαμβρῷ δ' αὐτοῦ, κβρ Ἀλεξίῳ τῷ Παλαιολόγῳ περὶ τοῦ ἐν ταῖς Ἐρημίαις εὐρισκομένου προικίου κήκου αὐτῆς, οὗ δὴ κήκου τὸ μὲν ἠγοράσθη ἀπ' αὐτῆς δὴ τῆς Παλαιολογίνης ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ ῥηθέντος Παλαιολόγου, διὰ προικίων αὐτοῦ ὑπερπύρων, τὸ δὲ συμφωνήθη μὲν ἐν τῷ γαμηλίῳ συμφώνῳ αὐτοῦ, ὡς δίδεται δὴ τῷ ῥηθέντι Παλαιολόγῳ παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μεθ' ὧν ἔδωκεν αὐτῷ ἄλλων λόγῳ προικῶς, οὐκ ἦν δὲ ὄλως ἀληθές, τῷ υἱῷ αὐτῆς, τοῦ Παλαιολόγου, ἐγγράφως αὐτῇ συμφωνήσαντος, ἔχειν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κήκου ἀεὶ κατ' ἔτος εἰσόδημα εἴκοσι ὑπερπύρων καὶ βουληθεῖσα(ν) ἀπεμπωλῆσαι τοῦτο κωλύσαι μηδέποτε αὐτὴν, ἀλλὰ ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ πάντα τὰ δοκοῦντα αὐτῇ, ὃ δὴ γράμμα καὶ οἰκειόχειρον ἦν τοῦ Παλαιολόγου καὶ παρ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένων, δι' ὃ καὶ ἐδικαιώθη οὕτως ἔχειν ἄδειαν τὴν Παλαιολογίναν εἰς τὰ κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ κήκου εἴκοσιν ὑπέρπυρα αὐτῆς ποιεῖν τὰ δοκοῦντα, εἰ τῇ νόμφῃ αὐτῆς, τῇ γυναικί τοῦ Παλαιολόγου, περιεστὶν ἀρτίως τὸ ἱκανὸν ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ προικί ἀφ' ὧν ἔδω-

κεν ἄλλων πραγμάτων ἢ Παλαιολογίνα τῷ υἱῷ αὐτῆς, οὕτω γὰρ ἂν στερχθῆναι καὶ τὴν ἐν κρυφῇ γεγονοῖαν συμφωνίαν τοῦ Παλαιολόγου μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· εἰ δὲ μὴ ἔχει τὸ ἱκανὸν ἢ νόμφη αὐτῆς, ἄκυρον εἶναι ταύτην, ὡς θαρρησάντων τῶν γονέων τῆς νόμφης τῇ ἐν τῷ γάμῳ φανερᾷ συμφωνίᾳ καὶ ζημιουμένης αὐτῆς τῇ νῦν ἀναφρομένη μυστικῇ συμφωνίᾳ. ἐπεὶ ὁ τε Πάπυλας καὶ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, ὁ Παλαιολόγος, ὡμολόγησαν δύνασθαι τὰ δοθέντα τῷ Παλαιολόγῳ ἕτερα κτήματα ἱκανῶσαι καὶ ὑπὲρ τὸ διπλάσιον τὴν προῖκα τοῦ Παλαιολόγου, ἢ μετριότητα ἡμῶν διέγνω καὶ ἀπεφήνατο συνοδικῶς, ὡς ἂν ἀναθεωρηθῆ ἢ δοθῆσαι προῖξ τῷ Παλαιολόγῳ διὰ τῶν τιμιωτάτων ἐξωκατακλήλων τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν υἱῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, διακόνων, τοῦ τε μεγάλου σακελλαρίου, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Βαλσαμῶν, τοῦ μεγάλου σκευοφύλακος, κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Ἀσινάρη, καὶ τοῦ πρωτοεκδίκου, κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Βαλσαμῶν, καὶ εἴ τι ἕλλείπει ἐξ αὐτῆς, ἀποκοπῆ ἀπὸ τῶν τοῦ Παλαιολόγου ἰσόποσον κτήμα τῷ λείποντι, καὶ παραδοθῆ τῇ γυναικὶ τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῷ πατρὶ αὐτῆς, τῷ Παπύλα, ὃν καὶ κουράτορα καθιστᾷ εἰς τοῦτο ἢ μετριότης ἡμῶν, ὥστε φυλάσσειν ὡς προικῶν. ἢ δὲ γε Παλαιολογίνα ὀφείλει εἰς τὰ κατ' ἔτος εἴκοσιν ὑπέρπυρα αὐτῆς τὰ ἀπὸ τοῦ κήπου ποιῆσαι, ὡς βούλεται, ἐπεὶ ἴδια αὐτῆς εἰσι, καὶ καρυπεκράτης ταῦτα, καὶ δέδεικται, ὡς οὐδένα ἐζημίωσε τῇ κεκρυμμένῃ συμφωνίᾳ, ἀλλ' ἄδειαν εἶχε καὶ αὕτη τῷ ἰδίῳ υἱῷ ἀπυχαρίζεσθαι κάκεινος τῇ ἰδίᾳ πάλιν μητρὶ, ὅθεν καὶ, εἴπερ βουληθεῖη ἐκποιήσασθαι πρὸς τινὰ ταῦτά τε τὰ κατ' ἔτος εἴκοσιν ὑπέρπυρα ἀπὸ τοῦ κήπου καὶ τὰς συνήθεις μαγειρίας αὐτοῦ, ἄδειαν ἔξει, καὶ ὁ ταῦτα νομίμως ἐξωνησόμενος τὸ ἀνενόχλητον ἔξει ἐκ πάντων καὶ ἀνεπηρέαστον. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτων βεβαίωσιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν. †.

† Ἔχει καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μηνὶ μαρτίῳ ἰνδ. ὁ γδόςης †.

## DLX. Sine anno.

*Patriarcha minuit tributum vendendum a monacho Methodio ecclesiae S. Euphemiae.*

† Ἐπειὶ ὁ μοναχὸς Μεθόδιος ἐδέξατο πρὸ χρόνων τόπον τινα καὶ περιβόλιον ὑποκείμενον τῷ πανσέπτῳ καὶ θείῳ ναῷ τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας τῆς κανευφήμου, ἵνα κατέχη αὐτὸ ἐφ' ὄρα τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον παραπέμπη αὐτὸ πρὸς ἓν πρόσωπον μόνον, καὶ μετ' ἐκεῖνο πάλιν ἐπανακόπη εἰς τὸν ῥηθέντα θεῖον ναόν, συμφωνήσας κατ' ἔτος τελεῖν ὑπέρ-  
 πυρα γ', ὃ δὴ καὶ ἀνεκάθηρέ τε καὶ καλλιέργησε, καὶ κελλίον σὺν αὐτῷ ἀναγκοδόμησε, ἀρτίως δὲ διὰ τὴν ἔνδειαν καὶ στέρησιν τῶν πραγμάτων ἠξίωσε καὶ παρεκάλωσε πολλάκις καὶ τὴν ἡμῶν μετριότη-  
 τα καὶ τελευταῖον τὴν κρατίστην καὶ ἁγίαν δεσποινάν μου, ἵνα τύχη συγκαταβάσεως ἐπὶ τῷ ῥηθέντι ἐπετελεῖ τελέσματι διὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτῆς δὴ τῆς ἁγίας μου δεσποίνης διαγινώσκει ἡ μετριότης ἡμῶν λόγῳ συγκαταβάσεως, ἐπειδὴ οὐδὲ πρόσοδον ἀρκετὴν ἦν ἔχει τὸ περιβόλιον οἷαν πρότερον, ἵνα διδῷ ὁ ῥηθεὶς Μεθόδιος κατ' ἔτος ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου περιβολίου, μέχρις ἂν αὐτὸς ζῆ, ὑπέρπυρον ἓν, μετὰ δὲ τὸν αὐτοῦ θάνατον τὸ διαδεχόμενον τὸ ῥηθέν περιβόλιον πρόσωπον ὀφείλει κατ' ἔτος τελεῖν ὑπέρπυρα δύο, μετὰ δὲ καὶ τὸν αὐτοῦ θάνατον ὀφείλει ἐπανακόπτειν εἰς τὸν ῥηθέντα θεῖον ναόν τὸ περιβόλιον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀνακτίσεων. τοῦτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα δι' ἀσφάλειαν †.

## DLXI. Sine anno.

*Patriarcha metropolitanam Amastridis monet, ut cum hieromonacho Callisto in gratiam redeat.*

† Ἰσρώτατε μητροπολίτα Ἀμάστριδος καὶ ὑπέριμε, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργγέ-  
 χάρις εἶη καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ τῇ σῇ ἱερότητι. ὁ παρὸν ἱερομόνα-  
 χος Κάλλιστος, ὑπολαμβάνων, ὅτι ἀδικεῖται καὶ ἀποστερεῖται τι τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ, ἀνέδραμεν εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, διάκρισιν τινα ἐξαιτούμενος εἰς τὸ ζήτημα αὐτοῦ, ὅπερ κανονικόν τε καὶ δίκαιόν ἐστιν ἅπασι τοῖς κληρικοῖς τῶν ἀπανταχοῦ ἀρχιερέων, ἀνατρέχειν

εἰς τὸν κατὰ καιροῦς οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ διαγνώσιν ζητεῖν τῶν ἀμφισβητουμένων αὐτοῖς, ὅμως καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τί ἕτερον συνεβούλευεν ἂν αὐτῷ, ἢ ὑπέκειν καὶ ὑποτάττεσθαι κατὰ πάντα τῇ σῇ ἱερότητι καὶ μετ' εἰρήνης ζητεῖν, ὅσον νομίζει, ὅτι ἀποστερεῖται; ὁ μὲν οὖν ἐποίησεν, ὅσον εἶχε δίκαιον ἀπὸ τῆς τῶν θείων κανόνων ἐνδόσεως, περιέπεσε δὲ πειρασμοῖς διὰ τοῦτο ἀπείροις καὶ θλίψεσι, πλέειν ἀναγκαζόμενος ἐν χειμερίῳ καιρῷ, ὅτε καὶ ναυαγίῳ τοῦ πλοίου διαλυθέντος ὑπαβρύχιος μὲν τῷ βυθῷ παρεδόθη, σωθεὶς δὲ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα, πολλῶν ἀποθανόντων τῶν οὖν αὐτῷ, αἰχμάλωτος παρεδόθη τοῖς μουσουλμάνοις, ἠλευθερώθη δὲ καὶ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας συνάρσει καὶ βοήθειᾳ θεοῦ· καὶ ἐὼ λέγειν, ὅσα καὶ ἡ σῇ ἱερότης ἐπραξέτε καὶ ἔγραψε κατ' αὐτοῦ μετὰ τὸ ἐλθεῖν τὰ πρῶτον ἐνταῦθα, ἅπερ ἅπαντα ἱκανὰ ἦσαν παρακινήσαι καὶ αὐτὸν, τοῦ κρέποντος ἐξαχθῆναι καὶ τι παρὰ τὸ εἶδος προαχθῆναι εἰπεῖν ἢ πράξει· ὁ δὲ ὁμοίως ἐν πᾶσι τὴν ὑφειλομένην καὶ κρέπουσαν αἰδῶ διετήρησε τῇ σῇ ἱερότητι, καὶ νῦν ἀνατίθησι τὰ περὶ τοῦ μονοδρίου καὶ τὰ περὶ ἑαυτοῦ εἰς τὴν σὴν ἱερότητα, καὶ ἔρχεται αὐτόθι, τὰ πάντα καταλιπὼν καὶ ἀναθεὶς, ὡς εἴρηται, εἰς τὴν σὴν ἱερότητα. εἰ μὲν οὖν μικροφυχία τινὶ καὶ ἀηδεια προέβησαν, ὅσα προέβησαν, κατ' αὐτοῦ, διάλυσον, ἀξιοῦμεν, ταῦτα, καὶ εἰρήνευσον μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναδέξου, καὶ προμήθειαν ποιήσον εἰς αὐτὸν, ὡς ἰδικόν σου ἱερομόναχον, καὶ διάκρινον καὶ περὶ τοῦ μονοδρίου, ὅσον ἐστὶ καὶ δοκεῖ σοι δίκαιον, καὶ δὸς αὐτῷ τὴν ἱερωσύνην αὐτοῦ, εἰρηνεύσας καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ· εἰ δὲ ἐνίστασαι καὶ δισχυρίζεσαι, ὅτι κανονικά ἐστὶν ἐγκλήματα τὰ κατ' αὐτοῦ λαληθέντα, καὶ δύνασαι συστήσαι ταῦτα, ἐπεὶ οὐδὲ καθηρέθη αὐτόθι κανονικῶς, ὑπὸ ἐξ ὀηλαδῆ ἀρχιερέων, τοσοῦτοι γὰρ τὸν πρεσβύτερον καθαιροῦσιν, ὁ δὲ ἱερομόναχος οὐκ ἐφησυχάζει τῇ καταδίκῃ, ὅπου γε καὶ κανονικῶς καθαιρεθεὶς, εἴπερ ἐβούλετο, δίκαιον εἶχεν ἐνταῦθα ἀναδραμεῖν εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα καὶ συνοδικῶς ἐγκλητὸν ποιῆσαι καὶ ἀντικριθῆναι τῷ ἰδίῳ ἀρχιερεῖ, ἐπεὶ οὖν καὶ αὐτὸς ἀνέδραμε, καὶ ζητεῖ κανονικὴν κρίσιν τε καὶ ἐξέτασιν εἰς τὰ κατ' αὐτοῦ λαληθέντα, εἴπερ ἐνίσταται, ὡς εἵπομεν, ἡ σῇ ἱερότης ταῦτα ἀποδείξει, ἔρχου ἀπαραιτήτως εἰς τὴν σύνοδον μετ' αὐτοῦ, ἔχων μετὰ σαυτοῦ τοὺς τε κατηγόρους αὐτοῦ καὶ τοὺς μάρτυρας τῶν ἐγκλημάτων, ὡς ἂν ἀποδείξῃς ταῦτα κανονικῶς, καὶ

συνοδικῶς καθαιρεθῆ, καὶ μηδὲ ἄλλον ἐνταῦθα στείλῃς ἀντί σου, οἶδε γάρ ἡ σὴ ἱερότης, ὅτι τὰ κανονικὰ ἐγκλήματα οὐ κινουῦνται δι' ἐντολέως ἢ ἐξωτερικοῦ προσώπου, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ τοῦ κινουόντος αὐτὰ ἢ τοῦ καταδικάσαντος τὸν ἐγκαλούμενον. τέως δὲ τὸ πρῶτον συμβουλεύομεν, εἴπερ ἐκ μικροφυχίας τινός προέβησαν, ὅσα προέβησαν, ἢ καὶ περὶ τὰς ἀποδείξεις εἴπερ ἀδυνατεῖς ὅμως παρά σοι ἔστω, ὅποιον ἐκ τῶν δύο βούλει ποιῆσαι ἢ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη μετὰ τῆς σῆς ἱερότητος †.

DLXII. (6908—1400) martio. ind. VIII.

*Patriarcha litom diiudicat.*

† Φθάνει μὲν κῦρ Θωμᾶς ὁ Καλοκέρης, ἀντικριθεὶς Κωνσταντίνῳ τῷ Περδικάρῃ ἐπὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος περὶ τῶν διακοσίων πενήκοντα ὑπερπύρων ὧν ἀπολοιπάσθη αὐτῷ ὁ Περδικάρης ἀπὸ τῆς συντροφίας αὐτῶν, καὶ τῶν ἐτέρων διακοσίων πενήκοντα ὑπερπύρων, ἃ ἔδωκε πάλιν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐγγεγραμμένην ἐν τῷ γράμματι συμφωνίαν αὐτοῦ, ὃ ἐποιήσαντο ἐξ ἀποστολῆς τῆς ἡμῶν μετριότητος οἱ τιμιώτατοι αὐτῆς ἐκκλησιαστικοὶ ἐξωκατάκηλοι ἄρχοντες, ἀναδιδάξαντες πρότερον τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον καὶ εὐρόντες αὐτὴν τοῦτον ἀποβαλλομένην καὶ προτιμῶσαν τὸν Καλοκέρην ἐπὶ παντὶ τῷδε τῷ χρέει τῶν φ' ὑπερπύρων, ἂν μὴ ποιήσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόσχεσιν, συμφωνούσης τὰ ὅμοια ταύτῃ καὶ τῆς ἰδίας μητρὸς, ὅτε καὶ ἐδικαιώθη ὁ Καλοκέρης ἀναλαβεῖν μὲν ἀπὸ τοῦ Περδικάρῃ ἅπαν τὸ ἑαυτοῦ χρέος κατὰ ἔγγραφον συμφωνίαν αὐτοῦ, δι' ἃ δὲ οὗτος προῦβάλετο νόσον δηλαδὴ ἑαυτοῦ καὶ ἀνωμαλίαν πραγμάτων, ἐδόθη διωρῖσθαι αὐτῷ, ἵνα τὰ μὲν διακόσια πενήκοντα ὑπέρπυρα, ἃ νῦν κατεβάλετο πρὸς αὐτὸν ὁ Καλοκέρης, ἀποδῶ μέχρι καὶ μηνῶν δύο καὶ ἀντὶ τῶν δύο τούτων μηνῶν ὑπέρπυρα εἴκοσιν εἰς ἀποκοπὴν τοῦ ἀπολοιπασθέντος αὐτῷ χρέους τῶν σν' ὑπερπύρων· οὕτω γάρ ἦν ἡ συμφωνία αὐτῶν καὶ διὰ τὸ ἀποκόπτεσθαι οὕτω τὰ σν' ὑπέρπυρα . . . . ἀρτίως τὰ ἕτερα σν' ὑπέρπυρα. εἰς μὲν οὖν ταῦτα οὕτως ἐτάχθη, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ, ὅσα ἀναφανῶσι, διεκρίθη συνοδικῶς, ἵνα γένηται τῷ Περδικάρῃ ἢ προσήκουσα καὶ νόμιμος διωρῖα, ὅπως ἀναποδῶ καὶ αὐτὰ ἀπὸ πάσης τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῆς πενθερᾶς. οὕτω μὲν οὖν διεκρίθη τὸ περὶ τούτου, οἴκτου καὶ συμπαθείας τῆς πρὸς αὐτὸν ἕνεκα· ἐπεὶ δὲ ὁ

Περδικάρης τῶν δύο τούτων παρεληλυθόντων μηνῶν καὶ ἑτέρου ἡμίσεος, βιασθεὶς παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἀπέδωκε τὰ ἐν ὑπέρπυρα καὶ τὰ μηναια τῶν δυοῖν μηνῶν πρὸς τὸν Καλοκώρη, ἀπῆρταιτο δὲ καὶ τὰ ἕτερα ὑπέρπυρα, ἅπερ ἐναπελείφθησαν ἀπὸ τῶν ἑτέρων διακοσίων πεντήκοντα ὑπερπύρων, ὃ δὲ δυσχυρίζετο τόκους καταβαλέσθαι πρὸς τὸν Καλοκώρη καὶ χρυσάφιον καὶ μάλαγμα λευκόν, καὶ ἠέλου καὶ ταῦτα λογαριασθῆναι καὶ διαβιβασθῆναι εἰς τὸ κεφάλαιον, ἢ μετριότης ἡμῶν οὐδὲ τοῦτο παρῖδειν διέγνω, ἀλλὰ πᾶν, εἴ τι τόκου χάριν ἢ ἄλλη τινὶ αἰτίᾳ ἀντιστρέπτικῃ ἀποδείξει ὁ Περδικάρης πρὸς τὸν Καλοκώρη καταβαλόμενος, τοῦτο εἰς τὸ κεφάλαιον παρεκελεύσατο διαβιβασθῆναι· ἐπεὶ τοίνυν καὶ τούτου συνοδικῶς ἐξετασθέντος οὐκ εἶχεν ὁ Περδικάρης ἅπαντὰ παραστήσαι, ὅσα δυσχυρίζετο, ἀλλ' ἐπέτρεψε τὸ περὶ τούτου εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Καλοκώρη, ὃ δὲ λαβὼν διὰ καταστίχου, ὅσα διατείνετο ὁ Περδικάρης, ἀπῆλθεν περισκεψόμενος ταῦτα προτροπῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ ἐπανελθὼν ἐξησφαλίσατο, εἴ τί τε ἔλαβεν ἐκ τοῦ Περδικάρη συνστροφικῶς, καὶ εἴ τι διὰ τόκον, καὶ πῶς εἰς τὰ μὲν διάλωσις γέγονε, εἰς τὰ δὲ οὐ, καὶ τί ἀπὸ τῶν διακοσίων πεντήκοντα ὑπερπύρων ὀφείλει πρὸς αὐτόν, καὶ εὐρέθη τοῦ τόκου ἀφαιρουμένου καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν, ἃ ἔλαβεν ὁ Καλοκώρης ἀπὸ τοῦ Περδικάρη, διαβιβαζομένων, ὅτι ὀφείλονται αὐτῷ καὶ ὑπέρπυρα ἑκατὸν ἐννεηκονταπέντε, ἢ μετριότης ἡμῶν καὶ αὐθις ἑλέου καὶ συμπαθείας τῆς πρὸς αὐτόν ἕνεκα τὸν Περδικάρην, διαγινώσκει, καὶ ἀποφαίνεται συνοδικῶς, ἵνα ἀντὶ τῶν ὑπερπύρων τούτων ἀποδῷ ὑπέρπυρα ρπ', εἰάθησαν γὰρ αὐτῷ τὰ ιε', ἀποδῷ δὲ αὐτὰ μέχρι καὶ δωρίας μηνῶν τρισάρων, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ παρόντος ἀπριλλίου μηνός, πλὴν ἐπειδὴ εἰς τὰ καθόλου ὑπέρπυρα ἢ περιουσία πάσα τοῦ Περδικάρη ἦν ὑποτεθειμένη καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς καὶ τῆς πενθερᾶς, νῦν δὲ ἀπέδωκεν ἐκ τῶν καθόλου τὰ πλείω, καὶ ὀφείλει μόνον τὰ εἰρημένα· εἰς περίθαλψιν καὶ τοῦτο ποιούσα τοῦ Περδικάρη, ἢ μετριότης ἡμῶν ὑποείθησιν εἰς τὰ ρπ' ὑπέρπυρα ὡς ἐνέχυρον τὸ κτήμα τοῦ Περδικάρη τὸ ἐν τῇ Χαρσοῦ κύλῃ, ὅσον καὶ οἶόν ἐστι, ὡσάν φουχὴ νέμηται καὶ κατέχη τοῦτο ὁ Καλοκώρης ἄχρι καὶ τῆς εἰρημένης δωρίας, καὶ εἰ μὲν ἀποδῷ αὐτῷ ὁ Περδικάρης τὸ χρέος αὐτοῦ, ὑπάρχη τοῦτο ἐλεύθερον ἀπ' αὐτοῦ· εἰ δ' οὐκ, τιμᾶται τοῦτο, καὶ ἢ ὁ Καλοκώρης ἀντιστρέφῃ αὐτῷ τὰ πλείω τῆς τιμῆς, ἢ ὁ Περδικάρης



ἀναπληρώσῃ αὐτῷ ἄλλοθεν τὸ λείπον, ἐὰν ἐλάχιστος ἀξίον εὑρεθῇ τιμῆς· εἰ δὲ τῆς διωρίας ταύτης παρελεύσεως οὐχ οὕτω ποιήσῃ, ἀλλὰ καὶ αὐθις ὑπερήμερος γένηται, πρὸς εὐρεσιλογίαν χωρήσας, ὀφείλει καὶ τὰ ἐ' ὑπέκρυρα ἀποδοῦναι, & εἰάθησαν αὐτῷ διὰ ἔλεος καὶ φιλοανθρωπίαν καὶ συγκατάβασιν. τούτου γὰρ χάριν καὶ ἡ παρούσα συνοδικὴ διάγνωσις καὶ ἀπόφασις τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀφυλέλυται δι' ἀσφάλειαν. μ η μ ι μ α ρ τ ι ψ ι ν δ. η †.

### DLXIII. Sine anno.

*Patriarcha controversiam dirimit.*

† Ἐπεὶ Μαρία ἡ Λιγαταραία, ἀντικριθεῖσα συνοδικῶς ἐπὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος τῷ συμπενήθρῳ αὐτῆς Τζυμίδῃ τῷ Παφλαγόνι, ἀπέδειξε διὰ μαρτύρων ἀξιοπίστων, οὗς ἕστερες καὶ ὁ Τζυμίδης, καὶ παρέησαν ἐν τῷ γαμικῷ αὐτῆς συναλλαγματι, ὅτι οὔτε προικοανάδοχος ἐγένετο ἡ Λιγαταραία τῆς δοθείσης προικὸς παρὰ τοῦ Τζυμίδῃ τῆ θυγατρὶ μὲν αὐτοῦ, νόμφῃ δὲ τῆς Λιγαταραίας, οὔτε συνεφώνησαν εἰς προίκα τῷ υἱῷ αὐτῆς ἡ Λιγαταραία τὸ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Χρυσολωρᾶ μικρὸν ξυλοοίκημα αὐτῆς, ἀλλὰ παρυπεκράτησε τοῦτο δι' ἑαυτήν, ἔτι τε καὶ τὸ σύμφωνον μὴ εἶναι τὸ τότε γεγονὸς εἶπον, ἀλλ' ἕτερον πεπλασμένον καὶ ἄλλα διαλαμβάνον παρὰ τὰ τότεπραχθέντα, ἐπεὶ ταῦτα τοῦτον ἀνεφάνη τὸν τρόπον, ἡ μετριότης ἡμῶν διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται, ἀνενόχλητον εἶναι τὴν ῥηθείσαν Λιγαταραίαν καὶ πάντη ἀνεπηρέαστον ἀπὸ τοῦ Τζυμίδῃ καὶ τοῦ μέρους αὐτῆς, ὡς μηδὲν ἐνεχομένην ἢ αὐτὴν ἢ τὸ μικρὸν ξυλοοίκημα αὐτῆς εἰς ἰκάνωσιν τῆς ῥηθείσης προικὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Τζυμίδῃ, οὔτε γὰρ εὑρέθη, ὡς προικοανάδοχος ἐγένετο αὐτῆ, οὔτε συνεφώνησε δοῦναι τῷ υἱῷ αὐτῆς τὸ ῥηθὲν ξυλοοίκημα, ὅθεν καὶ καθέξει αὐτὸ ἀνενοχλήτως καὶ ἀνεπηρέαστως ἀπὸ τοῦ Τζυμίδῃ καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ αὐτῇ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

### DLXIV. Sine anno.

*Patriarcha sententiam dicit in lite quadam.*

† Οἱ οἰκεῖοι τῷ κρατίστῳ καὶ ἀγίῳ μου ἀτοκράτορι, κατὰ πνεῦμα υἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὃ τε κύριος Ἀνδρέας ὁ Ἀργυρόπουλος καὶ ὁ κύριος Θεόδωρος ὁ Μαμάλης, εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα παρα-

γενόμενοι κοινῶς, ὁ μὲν Ἀργυροπούλος εἶπεν, ὡς εἶχε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Μαμάλη, τοῦ κυρίου Ἰωάννου τοῦ Μαμάλη ἐκείνου, καὶ . . . . . συντροφίας καὶ κοινότητος, περὶ ὧν οὐκ ἔχειν εἶπε λέγειν ἐν τῷ παρόντι, τῶν ἐχόντων εἰδῆσιν εἰς ταῦτα καὶ μαρτυρῆσαι ἐπισταμένων ἔξω τῆς μεγαλοπόλεως εὐρισκομένων καὶ μὴ δυναμένων εἰσελθεῖν διὰ τὸν ἐκ τῆς μάχης ἀποκλεισμόν, δέδωκε δὲ αὐτῷ καὶ χάριν παρακαταθήκης πρὸ θλίψου καιροῦ τοῦ θανάτου αὐτοῦ γούνας βερβερίτζας ἀπὸ τῆς Βλαχίας, ἃ καὶ ὡς γνώριμα καὶ ἄλλα εἶδη καὶ ρούχα αὐτοῦ ἐζήτει λαβεῖν ἀπὸ τοῦ ἀταδέλφου αὐτοῦ, ἐπεὶ καὶ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον αὐτὸν ἤκουσε ταύτας δὴ τὰς γούνας δέξασθαι ἀπολογῆσασθαι δὲ πρὸς ταῦτα προτραπείς καὶ ὁ Μαμάλης εἶπεν, ὡς ἐδέξατο τὰς ῥηθείσας γούνας τοῦ Ἀργυροπούλου καὶ ἐπώλησε ταύτας, εἰς ὑπέρπουρα πολιτευόμενα πεντακόσια ὀγδοήκοντα ἑπτὰ, πλήν ἠρώτησεν, εἴ τι δίκαιον ἔχει ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, τοῦ ῥηθέντος κυρίου Ἰωάννου ἐκείνου, προτιμᾶσθαι εἰς ταῦτα χάριν προικὸς αὐτῆς· ἐπεὶ δὲ ἤκουσεν, ὡς εἰς τὰ πράγματα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς φανερά ἢ ἠνωμένα μετὰ καὶ ἐτέρων ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ ἀχώριστα προτιμᾶται, οὐ μὴν εἰς πράγματα ξένα καὶ γνώριμα ἐτέρων, ἐν οἷς οὐδεμίαν μετοχὴν ἢ κοινωνίαν εἶχεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐπεὶ καὶ τῇ τῶν λόγων ἀληθείᾳ κατεπεισθῆ καὶ ἔστερέεν ἀποδοῦναι τὰ ῥηθέντα πεντακόσια ὀγδοήκοντα ἑπτὰ ὑπέρπουρα τῷ Ἀργυροπούλῳ ὡς ρούχα αὐτοῦ ἀφ' οὗ τε ἔχει ἐνταῦθα σιταρίου ἀρτίως καὶ ἀπὸ ἄλλων ὧν μέλλει στείλαι ἔξωθεν, εἰς δῆλωσιν τούτων ἅμα καὶ βεβαίωσιν ἐγένετο τῷ Ἀργυροπούλῳ καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἔθεν καὶ ἠφείλει ὁ ῥηθείς Ἀργυρόπουλος ἰκανωθῆναι ἀπὸ τῶν τοῦ κυρίου Θεοδώρου τοῦ Μαμάλη πραγμάτων, εἴ τι περ τυχηρῶν τῶν ἀνθρωπίνων συμβῆ αὐτῷ, ἐπεὶ ἔμπροσθεν, ὡς εἴρηται, τῆς ἡμῶν μετριότητος ἔστερέεν ἀποδοῦναι ταῦτα τῷ Ἀργυροπούλῳ. τούτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται τῷ Ἀργυροπούλῳ καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος †.

DLXV. (6908--1400) aprili. ind. VIII.

*Patriarcha litem diiudicat.*

† Διενέξεως οὐσης μετὰ τῆς Παλαιολογίνης, κυρᾶς Βιρῆνης, καὶ τοῦ γνησίου υἱοῦ αὐτῆς, κῆρ Ἀλεξίου τοῦ Παλαιολόγου, περὶ τοῦ εἰς τὰς Ἐρημίας κήπου αὐτῆς, καὶ τοῦ μὲν προβαλλομένου, ὡς συνε-

φώνησε δοῦναι αὐτῷ εἰς προίκα μεθ' ὧν ἔδωκεν ἄλλων καὶ τὸν τοιοῦτον καθόλου κῆπον, τῆς δὲ διατεινομένης, ὡς οὐδὲν βούλετο δοῦναι αὐτῷ τὸν τοιοῦτον κῆπον, ἀλλ' ἠπατήθη ὑπ' αὐτοῦ, ἐγγράφως ὑποσχεθέντος ἔχειν αὐτὴν κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τοιοῦτου κήπου ὑπέρπορα κ' καὶ ποιεῖν αὐτὴν ταῦτα, εἴ τι καὶ βούλεται, ὃ δὴ γράμμα καὶ συνοδικῶς ἐνεφώνησεν ἡ Παλαιολογίνα καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς, ὃ ῥηθεὶς Παλαιολόγος, ὡμολόγησεν οικειόχειρον εἶναι, δι' ὃ καὶ κατεδικάσθη, ὡς πλατύτερον ταῦτα διέξεισι τὸ παρά τῆς ἡμῶν μετριότητος περὶ τοῦτου προβάν γράμμα. ὃ πενθερὸς τοῦ ῥηθέντος Παλαιολόγου, κῆρ Μανουὴλ ὁ Πάπουλας, ἐζήτησε συνοδικῶς, ὡς ἐπεὶ κινήτᾳ πράγματα δέδωκε τῷ Παλαιολόγῳ εἰς προίκα ποσότητος ὑπερπόρων χιλίων, ἀφ' ὧν ἐφθάρησαν μὲν τὰ διὰ χαράγματος, εἰκὸς δ' ἔστι καὶ τάλλα τῇ τοῦ καιροῦ ἀνωμαλίᾳ τε καὶ ἐνδεείᾳ φθαρῆναι, ἠξίωσεν, ἵνα ἀφ' ὧν ἔδωκεν ἡ Παλαιολογίνα ἀκινήτων τῷ ῥηθέντι νιῶ μὲν αὐτῆς, γαμβρῷ δὲ αὐτοῦ, ἱσπόσα κτήματα τῶν τῆς προικὸς χιλίων ἀφαιρεθῶσι καὶ παραδοθῶσι ταῦτα τῇ θυγατρὶ μὲν αὐτοῦ, γυναίκε δὲ τοῦ Παλαιολόγου, κυρᾷ Εἰρήνῃ τῇ Παλαιολογίνῃ, καὶ τότε ποιῶν τὸν Παλαιολόγον καὶ εἰς τὰ ἐναπολειφθέντα προικῶ ἀγκόσμια αὐτοῦ, ὡς βούλεται· ὅθεν καὶ, ἐπεὶ δίκαιά τε καὶ εὐλογία λέγειν ἔδοξεν, ἀπεστάλησαν παρά τῆς ἡμῶν μετριότητος τοῦτο ποιῆσαι οἱ τιμιώτατοι ἐξωκατάκηλοι τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ υἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, διάκονοι, ὃ τε μέγας σακελλάριος, κῆρ Δημήτριος ὁ Βαλσαμῶν, καὶ ὁ μέγας σκευοφόλαξ, κῆρ Μιχαὴλ ὁ Ἀσινάρης, καὶ ὁ πρωτέκδικος, κῆρ Μιχαὴλ ὁ Βαλσαμῶν, οἵτινες ἐπεὶ παρέδωκαν διὰ γράμματος αὐτῶν πρὸς τε τὸν Πάπουλαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, τὴν τοῦ Παλαιολόγου γυναίκα, ἀντὶ τῶν χιλίων ὑπερπόρων τῆς προικὸς αὐτῆς τὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς κτήματα, ἃ δέδωκε τῷ Παλαιολόγῳ εἰς προίκα ἡ ῥηθείσα μήτηρ αὐτοῦ, ἅπερ εἰσὶν, ἀμπέλιον μετὰ τῆς νομῆς καὶ περιοχῆς αὐτοῦ καὶ τὰ ὀσπήτια μετὰ τῆς ἀλλῆς καὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς περι(κε)κλει(σ)μένου θείου ναοῦ καὶ τὸ μαγκικικὸν ἐργαστήριον, ἅπερ καὶ πλείονος τιμῆς εἰσὶ τῶν χιλίων ὑπερπόρων, ἡ μετριότης ἡμῶν τὸ στέργον ἔχειν καὶ βέβαιον καὶ πάντῃ ἐρρωμένον καὶ ἀκατάλυτον τὴν τοιαύτην πρᾶξιν διαγιγνώσκει καὶ ἀποφαίνεται καὶ κατέχειν τὴν τοῦ ῥηθέντος Παλαιολόγου γυναίκα, κυρᾶν Εἰρήνην τὴν Παλαιολογίναν, τὰ ῥηθέντα πάντα,

τό τε ἀμπέλιον, τὴν ἀβλήν, τὰ ὄσπῆτια καὶ τὸ μαγκικεῖον, κυρίως τε καὶ δεσποτικῶς, ὡς γνώριμα προικῶα αὐτῆς, ἔπει εἰς αὐτὴν ὑπετέθησαν, μᾶλλον δ' αὐτῇ παρεδόθησαν ἀντὶ τῶν αὐτῆς, καὶ μήτε τὴν τοῦ Παλαιολόγου μητέρα, κυρὰν Εἰρήνην τὴν Παλαιολογίναν, ἄδειαν ἔχειν τὸ οἰονοῦν προβαλέσθαι ἢ εἰς τὰ ῥηθέντα κτήματα ἢ εἰς τὰ δοθέντα πάντα δι' αὐτῆς τῷ Παλαιολόγῳ, ἔπει ἐκουσίως δέδωκε πάντα, καὶ νῦν συνοδικῶς ἐρωτηθεῖσα, εἴπερ ἀντιλέγει καὶ εἰς ἕτερόν τι τῶν δοθέντων τῷ εἰῶ αὐτῆς, οὐδὲν ἔχειν ὡ μολόγησεν, οὐδὲ τὸ τυχόν ποτε περ τούτων ἔρει, ἀλλ' ἐκουσίως τὰ πάντα δέδωκεν, ἃ καὶ καθέξει ὁ Παλαιολόγος ἀνενοχλήτως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, οὔτε μὴν αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος ἄδειαν ἔξει εἰς τὰ ῥηθέντα κτήματα τὸ τυχόν διαπράξασθαι παρὰ γνώμην τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἢ παρὰ τὸ δόξαν εἶναι συμφέρον αὐτῇ, ἔπει ἀπὸ τῆς σήμερον προικῶα εἰσὶ τε καὶ καταλογίζονται, καὶ ταῦτα ὑφείλουσιν ἱκανῶσαι τὰ προικῶα χίλια ὑπέρπυρα τῆς τοῦ Παλαιολόγου γυναικὸς, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα πράγματα αὐτοῦ, ἔπει ἐλεύθερά εἰσι καὶ ἀδούλωτα ἀπὸ τῆς προικὸς αὐτοῦ, ἄδειαν ἔξει ὁ Παλαιολόγος ὡς τέλειος οἰκοκύριος ποιεῖν τὰ δοκούντα αὐτῷ. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτων δήλωσιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

† Ἔιχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μὴνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτικῶνος ὀγδόης. †.

DLXVI. (6908—1400) aprili. ind. VIII.

*Patriarcha dirimit controversiam.*

† Τοῦ Κουμοῦση ἐκείνου ἀποθανόντος, ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἡ κορὰ . . . . . ἡ Κουμουσίνα, καὶ οἱ παῖδες, ἀναδραμόντες εἰς τὸν πρό ἡμῶν ἀγιώτατον πατριάρχην, κῆρ Ἀντώνιον, ἐζήτησαν, ὡς ἂν γένηται ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτῶν ἢ ἐκ νόμων συνήθης καταγραφῆ, ὡς ἂν δῆλων τούτων γενομένων λάβῃ ἕκαστος αὐτῶν τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος ἐξ αὐτῶν τῆς τοίνον αἰτήσεως νομίμου καὶ δικαίας δοξάσης, προτροπῇ τοῦ πατριάρχου ἀπῆλθον ἐν τῇ τοῦ Κουμοῦση οἰκίᾳ οἱ τιμιώτατοι ἐξωκατάκηλοι, ὃ τε μέγας σακελλάριος, ὁ Βαλασαμῶν, καὶ ὁ τότε μὲν μέγας χαρτοφύλαξ ὢν, ὁ Ὀλόβολος, νῦν δὲ ἱερώτατος μητροπολίτης Γοιθίας, οἱ πρῶτον μὲν ἐξεφώνησαν βᾶρος ἐπιτιμίου ὑπὲρ τοῦ μηδὲν τῶν πραγμάτων παρὰ τίνος παρυσκορυβῆναι, ἔπειτα δὲ τὸν ἅπαντα

βιον τοῦ Κουμούση, κινήτῳ τε καὶ ἀκίνητῳ, ἐξετάσαντες εὗρον αὐτὸν ποσοῦμενον χιλιάδας ἑπτὰ καὶ τριακόνα ὑπέρπυρα, χωρὶς τῶν ἐξοδιασθῆναι ἀποταχθέντων ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἐκείνου· ἐπεὶ δὲ ἦν ἀναγκαῖον, πρῶτον μὲν λαβεῖν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν τὴν προῖκα αὐτῆς καὶ τὰ τρίτα, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ ἄλλα συνήθη, δεδώκασιν αὐτῇ ὑπὲρ πάντων χιλιάδας τρεῖς, δύο γὰρ χιλιάδες καὶ τριακόσια ὑπέρπυρα ἀνεφάνη οὕσα ἢ προῖξ αὐτῆς, τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι καὶ τῶν τριῶν χιλιάδων εἴληφεν αὐτῇ ὑπὲρ τῶν τριῶν καὶ τῶν ἄλλων συνήθων, εἰ καὶ πλείονα ὠφέιλε λαβεῖν, ἐναπελειφθῆσαν δὲ καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐξ χιλιάδες δύο καὶ ὑπέρπυρα λ'· ἐξ αὐτῶν δὲ πάλιν ἐδόθη τῷ Σοφίανῳ χρέους ἕνεκα πατρικοῦ ὑπέρπυρα ἑκατὸν, ἠφανίσθη ἀμπέλιον ὑπερπύρων ἑννακοσίων, ἀπώλοντο ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου τζόχες, κλέπτων ταύτας εἰληφόντων, ὑπερπύρων ἑπτακοσίων, ἐφθάρησαν καὶ εἰς ταξείδιον, ὅπερ ὁ πρῶτος τῶν υἱῶν ἐποιήσατο γνώμῃ κοινῇ, ὑπέρπυρα τριακόσια, ὁμοῦ ἐξ αὐτῶν ἐφθάρησαν δύο χιλιάδες καὶ ὑπέρπυρα λ', ἐναπέμειναν δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξ παισὶν ὑπερπύρων χιλιάδες δύο καὶ ὑπέρπυρα τριακόνα, ὧν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐξ μεριζομένων ἀνήκει ἕκαστῇ τούτων ἐξ αὐτῶν ὑπέρπυρα τριακόσια τριακόνα πέντε. ἐπεὶ δὲ οἱ δύο παῖδες ἀπέθανον, ἢ τούτων περιουσία κατὰ τὴν τῶν φιλευσεβῶν νόμων παρακέλευσιν διμερίσθη εἰς τε τὰ ἐκείνων ψυχ(ικ)ὰ καὶ εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τοὺς δ' παῖδας, ἦτις ἦν ὑπέρπυρα ἑξακόσια ἑβδομήκοντα· ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ μὲν τῶν ψυχῶν ἐξωδιάσθησαν ὑπέρπυρα διακόσια εἴκοσι καὶ κεράτια η', τὰ δὲ λοιπὰ διμερίσθησαν εἰς ε' μεριδικὰ, εἰς τε τὴν μητέρα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς δ' ἀδελφούς, ὥστε εἶναι ἕκαστου ἀδελφοῦ μεριδικὸν ἀπὸ τε κληρονομίας, ἀπὸ τε λεγάτων ὑπέρπυρα τετρακόσια ιδ'. ἐπεὶ οὖν ὁ πρῶτος τῶν παιδῶν, Ἀλέξιος ὁ Κουμούσης, τὸ ἴδιον μεριδικὸν σχεδὸν ἅπαν ἦν εἰληφώς, πλὴν βλίγου τινός μέρους, ἐζήτησε δὲ λαβεῖν καὶ αὐτό, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἀνδρόνικος ὁ Κουμούσης, γνώμῃ τῆς μητρός αὐτῶν, ὡς τὸν ἅπαντα βιον κατεχούσης, ἀναδραμῶν εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, παρεκάλεσεν, ὡς ἂν γένηται τὸ περὶ τούτου ἔμπροσθεν αὐτῆς εἰς ἀσφάλειαν ἑκατέρων τῶν μερῶν· ἐπεὶ οὖν ἔμπροσθεν αὐτῆς λεπτομερῶς ἐξητάσθη καὶ εὐρέθη τὸ τοῦ Ἀλεξίου μεριδικόν, ὡς εἴρηται, ὑπέρπυρα τετρακόσια ιδ', ὡμολόγησε δ' αὐτός, ὡς ἔλαβε μὲν αὐτὸς ἐξ αὐτῶν ὑπέρπυρα ἑκατὸν καὶ ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ οἱ τοῦτο ἐξοπηρετήσαντες ἄρχοντες ὁμοῦ διακόσια καὶ πά-

λιν αὐτός ἐξ ἀποστολῆς αὐτῶν ὑπέρπυρα λζ', λείπονται, δ' αὐτῶ και εἰς ἰκάνωσιν τῶν τετρακοσίων ιδ' ὑπέρπυρα ἑβδομήκοντα ἑπτὰ, ἔλαβε δὲ νῦν ὑπέρπυρα ὀγδοήκοντα, ὑφείλει και ἡ μήτηρ και οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ διατηρεῖσθαι ἀπ' αὐτοῦ ἀνενόχλητοι και ἀνεπηρέαστοι χάριν τούτου, οὐκ ἔχοντος ἄδειαν τοῦ Ἀλεξίου προβαλέσθαι τι τῶν ἀπάντων ἢ ἀφηλικιώτητα τοχόν ἢ ἄλλο τι, ἐπεὶ ἅπαντα διευλυτώθησαν και ἐξισάσθησαν ἐμπροσθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὡς παρακελεύεται διὰ τῆς παρούσης διαγνώσεως, ἀπολυθείσης εἰς τὴν περὶ τούτων ἀσφάλειαν †.

† Εἶχε και διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μὴνὶ ἀπριλλίῳ ινδ. ἡ †.

DLXVII. (9608—1400) aprili. ind. VIII.

*Confirmatio venditionis fundi monasterii Acatalyti.*

† Ἐπεὶ οἱ ἐνασκούμενοι τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ και πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ κυρίου και θεοῦ και σωτῆρος ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἀκαταλύτου, ἀπαιτούμενοι και καθελκόμενοι δεῦναι τὸ βουτζιατικόν τῶν ἀμπελιῶν αὐτῶν τὸ ὑπὲρ τῆς σὺν θεῷ ἐλευσομένης ἐννάτης ἰνδικτιῶνος, ἀναδραμόντες εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἀνέφερον τὸ περὶ τούτου, και ὅπως ἢ κατ' αὐτοὺς σεβασμία μονῇ οὐ δύναται οὐδ' ὅλως ἀπὸ οἰκειᾶς ἀπορίας δοῦναι, και ἔχουσιν ἀνάγκην δανείσασθαι, ἢ μετριότης ἡμῶν, πρόνοιαν τὴν δυνατὴν ὑπὲρ συστάσεως τῆς μονῆς ἀνάγκην ἔχουσα ποιῆσαι, ἐπεὶ ἐξετάσασα εὔρεν, ὡς ἢ κατ' αὐτοὺς ῥηθείσα τοῦ Ἀκαταλύτου μονῇ κέκτηται μικρὸν τοπίδιον τὸ σύνεγγυς διακείμενον τοῦ ἀμπελίου Δούκα τοῦ Καυκαδηνῶ, ὅπερ νῦν κέκτηται ὁ περιπόθητός ἐξάδελφος τοῦ κρατίστου και ἀγίου μου αὐτοκράτορος, κδρ Μανουὴλ ὁ Φιλανθρωπηγός, ἀφ' οὗ πρόσοδον μὲν οὐδὲ ὀβολὸν ἔνα ἔχει ἢ μονῇ, ἐξοδον δὲ μᾶλλον, και εἴπερ ἴσταται τοῦτο, ἀνάγκην ἔχουσιν οἱ μοναχοὶ δανείσασθαι και ἐξόδους και τόκους παρέχειν τοῖς δανεισταῖς, προέτρεψε και παρακελεύσατο, ὡς ἂν τιμηθῇ τὰ ῥηθέν τοπίδιον, και τὴν τούτου τιμὴν ἀποδώσι τοῖς βουτζιατολόγοις, ὅθεν και ἐπεὶ προτροπῇ και παρακελεύσει τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀπημκώλησαν τοῦτο οἱ μοναχοὶ πρὸς τὸν ῥηθέντα περιπόθητον ἐξάδελφον τοῦ κρατίστου και ἀγίου μου αὐτοκράτορος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἀδελφῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, κδρ Μανουὴλ τὸν Φιλανθρωπηγόν, εἰς ὑπέρπυρα

τριακόσια δύο, ποιήσαντες πρὸς αὐτὸν καὶ γράμμα πρατήριο, ὃ δὴ καὶ τῆ ἡμῶν ἐμφανισθὲν μετριότητι ἐδέησε καὶ γράμμα αὐτῆς γενέσθαι ἐπ' αὐτῷ, πλείονος ἕνεκα ἀσφαλείας καὶ βεβαιώσεως, αὕτη τὸ παρὸν ἀπολύει, δι' οὗ καὶ ἐν ἀγίῳ παρακελεύεται πνεύματι τὸ στέργον ἔχειν καὶ ἰσχυρὸν καὶ ἀκατάλυτον τὸ γεγονός πρὸς αὐτὸν πρατήριο γράμμα, ἔπει δὲ δικαίως προέβη καὶ νομίμως προτροπῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ περίληψιν κατέχειν τοῦτο αὐτὸν κυρίως καὶ ἐξουσιωδῶς καὶ ἀναποσπαστῶς καὶ ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ πανθ', ὅσα βούλεται, ὡς τέλειος δεσπότης αὐτοῦ, παρὰ μηδενὸς ὑφιστάμενος τὴν οἴανου διενόησιν καὶ ἐπήρσειαν ἕνεκεν τῆς διακατοχῆς καὶ νομῆς αὐτοῦ. τοῦτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται τῷ περιποθήτῳ θείῳ τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου ἀτοκράτορος, τῷ Φιλανθρωπηνῷ, καὶ παντὶ τῷ μέρει αὐτοῦ εἰς ἀνενοχλησίαν αὐτοῦ καὶ ἀσφάλειαν καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς γραφῆς τὸ μῆνι ἀπριλλίῳ ἰνδ. η' †.

DLXVIII. 6908 (1400) ind. VIII.

*Patriarcha item diiudicat.*

† Φθάνει πρὸ τινος ἤδη καιροῦ δανεισάμενος κύριος . . . . . ὁ Πανόπουλος ἀπὸ κυρίου Θωμᾶ τοῦ Καλοκέρη ὑπέρπυρα τριακόσια ἐπὶ ἐνεχόρῳ τῷ ὁσπητίῳ αὐτοῦ, ὃ ἠγόρασε πρὸ καιροῦ ἀπὸ τῶν ἐνασκουμένων τῇ σεβασμίᾳ καὶ θείᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τῇ εἰς ὄνομα τιμωμένῃ τῆς πανυπεράγνου μου δεσποίνης καὶ θεομήτορος καὶ ἐπικεκλημένη τῶν Ὁδηγῶν κατὰ ἀντικρὺ διακειμένου τοῦ λοετροῦ τοῦ Βαραγγοπούλου ἐκείνου, ὃ δὴ ὁσπήτιον ἀφιέρωσε μὲν πρὸ καιροῦ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν αὐτῶν ἢ τοῦ Σανιάνου ἐκείνου γυνῆ, διεκρίθη δὲ συνοδικῶς ἐκποιηθῆναι τοῦτο πρὸς τὸν Πανόπουλον ἐπὶ συμφέροντι τοῦ μοναστηρίου παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου ἐκείνου καὶ ἀοιδίμου πατριάρχου, κυρίου Ἀντωνίου, ὃ δὴ καὶ ὑπέθηκεν ἐπὶ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ, ὡς ἂν, εἰ μὲν ἐντὸς ὀλοκλήρου χρόνου, ἀποδῶ τὰ ῥηθέντα τριακόσια ὑπέρπυρα πρὸς τὸν Καλοκέρη καὶ τόκου χάριν ὑπέρπυρα τεσσαράκοντα πέντε, ἀναλαμβάνη πάλιν αὐτὸς τὸ ῥηθὲν ὁσπήτιον αὐτοῦ, εἰ δὲ μὴ ἀποδῶ ταῦτα ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος χρόνου τῆς συμφωνίας αὐτῶν, ἵνα ἔχη ὁ Καλοκέρης τὰ ὁσπήτια τοῦ Πανοπούλου

κατὰ τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα, ἣν δὴ συμφωνίαν αὐτῶν ἐπε-  
κύρωσαν καὶ οἱ σεκρετικοὶ κριταί, ἀξιώσαντος τοῦτο τοῦ Καλοκώρη  
τῆς οὖν διωρίας αὐτῶν πρὸς τῷ τέλει οὐσης, ἀνέδραμεν ὁ Πανόπου-  
λος εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, ζητῶν ἀντικριθῆναι τῷ Καλοκώρη καὶ  
ἰσασθῆναι συνοδικῶς μετ' αὐτοῦ· διαμνησθέντος δὲ καὶ τοῦ Καλοκώρη  
καὶ ὑποσχεθέντος μὲν συνοδικῶς ἀντικριθῆναι τῷ Πανοπούλῳ, ἀνα-  
δραμόντος δὲ πρὸς τὸν κράτιστον καὶ ἄγιόν μου αὐτοκράτορα καὶ  
προβαλομένου, εἰς τὸ σέκρετον ἀνακείσθαι τὰ τῆς ὑποθέσεως, ἅτε καὶ  
ἐπ' αὐτῇ σεκρετικοῦ γραμματος προβάντος, ἐπεὶ ταῦτ' ἐδηλώθη καὶ  
τῇ ἡμῶν μετριότητι διὰ βασιλικῶν μηνύματος, ἐνέδωκεν αὐτῇ κατὰ  
τὴν περὶ ταῦτα συνήθειαν κριθῆναι ἐν τῷ σεκρέτῳ τὴν τοιαύτην ὑπό-  
θεσιν. ἐζήτησεν οὖν ὁ Πανόπουλος παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος τὴν  
συνήθει τῶν ἀπόροις βοήθειαν παρὰ τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ ἐπὶ τῇ  
ἐκκοπήτων τόκων, οὗ δὴ καὶ συνήθως ἐπέτυχε, κριτῶν δὲ σεκρετι-  
κῶν μήπω ἀποκαταστάτων, κἂν τούτῳ τῆς διωρίας τῆς ἐν τῇ συμ-  
φωνίᾳ αὐτῶν τελεσθείσης, ἐπεὶ μετ' ὀλίγον καὶ κριταὶ σεκρετικοὶ  
ἀποκατέστησαν, καὶ ἀντικριθέντος ἐν αὐτοῖς τοῦ Καλοκώρη τῷ Πανο-  
πούλῳ καὶ δικαιωθέντος παρ' αὐτῶν ὅπωςδὴποτε τοῦ Καλοκώρη κατὰ  
τὴν συμφωνίαν, ὡς ἔλεγον, ἦν εἶχε μετὰ τοῦ Πανοπούλου, ἔχειν τὸ  
ὁσπήτιον αὐτοῦ κατὰ τελείαν δεσποτείαν εἰς μόνα τὰ τριακόσια ὑπέρ-  
πυρα καὶ δεφενδευθέντος αὐτοῦ καὶ κατασχόντος κατὰ τελείαν δε-  
σποτείαν καὶ κυριότητα, ἀπαιτηθέντος καὶ δόντος τοῦ Πανοπούλου  
καὶ τὰ τῆς δεκατείας ὑπέρπυρα πρὸς τὸ βασιλικὸν βεστιάριον, ἐπεὶ  
ἑώρα ἡ μετριότης ἡμῶν ἔνδον τῆς τοιαύτης συμφωνίας αὐτῶν εὐρι-  
σκόμενα καὶ τὰ τεσσαρακονταπέντε ὑπέρπυρα τοῦ τόκου, ἃ πάντως  
ἂν ἐδίδου ὁ Πανόπουλος κατὰ τὴν συμφωνίαν αὐτῶν, εἴ γε ἐδικαιοῦτο  
λαβεῖν τὰ ὁσπήτια αὐτοῦ, διεκρίθη δὲ συνοδικῶς, μᾶλλον δ' εὐαγγελι-  
κῶς καὶ συνήθως, μὴ λαβεῖν αὐτὰ τὸν Καλοκώρη, εἰ μὴ μόνον, ἃ  
ἔδωκε τριακόσια ὑπέρπυρα, διὸ καὶ παρήνει καὶ εἰσηγείτο καὶ συνε-  
βούλευε τῷ Καλοκώρη ἡ μετριότης ἡμῶν, ἢ τὰ ὁσπήτια ἀντιστρέφαι  
τῷ Πανοπούλῳ καὶ λαβεῖν μόνον, ἃ ἔδωκεν ὑπέρπυρα, ἢ τιμηθῆναι  
αὐτὰ νῦν, ὡς ἔχουσι, τιμῆς, καὶ ἀντιστρέφαι τῷ Πανοπούλῳ τὰ πλείω  
τοῦ ἀναφανησομένου τιμήματος, ἢ τὸ γε τρίτον ἀποδοῦναι τῷ Πανο-  
πούλῳ, ἃ ἔδωκε τοῖς μοναχοῖς ὑπέρπυρα ὁ Πανόπουλος, πεντήκοντα  
κατ' ἐπέκεινα τῶν τριακοσίων, ἢ εἰ μηδὲν βούλοιο τῶν τριῶν ἐνέχε-



σθαι αὐτόν ἐκφωνηθέντα ἐγγράφως ἀφορισμὸν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπὶ τῇ τοῦ τόκου ἐκκοπῇ, ἐπεὶ μέχρι μὲν τινος ἀντέβαινε πρὸς ταῦτα, ὕστερον δὲ κατεπέσθη ἀπολαβεῖν, ἃ ἔδωκε μόνα τριακῶσια ὑπέρπυρα καὶ ἃ κατελάβετο εἰς ἀνακεράμωμα τοῦ ὄσπητιου ὑπέρπυρα ἐννέα κεράτια . . . ἃ δὲ καὶ παρέλαβεν ὁ ῥηθείς Καλοκύρης ἐκουσίως τε καὶ οἰκειοθελῶς ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ ἀντέστρεψε πρὸς τὸν Πανοπούλου τὸ ὄσπητιον αὐτοῦ, ἀνενοχλήτως καὶ πάντῃ ἀνεπηρέαστως ἀπὸ τε τῆς Καλοκύρη καὶ τοῦ μέρους αὐτοῦ καὶ παντὸς ἄλλου τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ δῆθεν ἐροῦντος διαγνώσκει καὶ ἀποφαίνεται, ἐπεὶ τὰ ὑπέρπυρα αὐτοῦ ὁ Καλοκύρης ἐκουσίως, ὡς εἴρηται, ἀνέλαβε, καὶ ἀπόδειξιν εἰς τοῦτο ἐποίησε, καὶ τελείως ἰσάσθη μετὰ τοῦ Πανοπούλου ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος· εἰ δὲ τις ἐνοχλήσῃ τῷ Πανοπούλῳ περὶ τοῦ ῥηθέντος ὄσπητιου πειραθείη ἢ περὶ τῆς ῥηθείσης συμφωνίας καὶ ὑποθέσεως, κἂν ὑποίας ἄρα τάξεως εἴη, τὸν ἀπὸ τῆς ἀγίας καὶ ζωαρχικῆς καὶ ἀδαιρέτου τριάδος βαρύντατον καὶ φρικώδη ἀφορισμὸν ἐκφωνεῖ κατ' αὐτοῦ ἢ μετριότητος ἡμῶν. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτων δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐν ἔτει ς Ϟ η' †.

DLXIX. 6908 (1400) aprilii. ind. VIII.

*Patriarcha sententiam dicit in lito quadam.*

† Ἐπεὶ ὁ ἀπὸ τῶν ἀρχοντοπούλων τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτορος, κῆρ Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος, ἔδανείσατο πρὸ χρόνου ἑνὸς ἀπὸ κῆρ Μιχαὴλ Μαγίστρου τοῦ Πάθου ὑπέρπυρα οε' ἐπὶ ἐνεχέρῳ μέρει τινὶ τοῦ ἀμπελίου αὐτοῦ καὶ συμφωνία, ἵνα κατέχη αὐτὰ μέχρι καὶ τοῦ παρελθόντος σεπτεμβρίου μηνός, καὶ μετὰ ταῦτα, εἴπερ οὐ δυνήθη αὐτὰ ἀποδοῦναι, τιμᾶται τὸ ἀμπέλιον, καὶ λαμβάνει ὁ Παλαιολόγος καὶ τὰ πλεῖω τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἐζητήθη ἢ τοιαύτη συμφωνία καὶ πράξις γενέσθαι ἐνδόσει καὶ προτροπῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἅτε τοῦ μὲν Παλαιολόγου ἀφήλικος ὄντος, τοῦ δὲ γε κτήματος σιωπηρῶς ὑποτεθειμένου τῇ προικί τῆς αὐτοῦ γυναικός, διὰ δὲ τὸ εἶναι καὶ αὐτὴν καὶ ἀφήλικα. διεγνώσθη τότε, τῷ μὲν Παλαιολόγῳ δοθῆναι συγγνώμην ἡλικίας νομίμως, τὸν γὰρ εἰκοστὸν ὑπερήλασε χρόνον, ὡς ἂν πράξῃ εἰς τὰ ἑαυτοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ, πρότερον δὲ ἰκανωθῆναι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸ λοιπὸν τῆς προικὸς αὐτῆς ἀπὸ ἑτέρας οὐσίας

τοῦ Παλαιολόγου καὶ τότε συμβῆναι τὴν τοιαύτην συμφωνίαν, εἴπερ  
 μέλλει ἔξειν τὸ ἀρραγές τε καὶ βέβαιον, ὃ δὴ καὶ γέγονεν, καὶ τῷ μὲν  
 Παλαιολόγῳ συγγνώμη ἡλικίας ἐδόθη συνοδικῶς, τῇ δὲ γυναικὶ τοῦ  
 Παλαιολόγου περιεγένετο τὸ ἱκανὸν ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ προικὶ ἐξ ἀποστολῆς  
 τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἐπιστάσις καὶ γράμματος τοῦ τε νῦν μη-  
 τροπολίτου Γοιθίας, μεγάλου χαρτοφύλακος ὄντος τότε, καὶ τοῦ τιμιώ-  
 τατου μεγάλου σκευοφύλακος, κῦρ Μιχαὴλ τοῦ Ἀσινάρη, καὶ οὕτω  
 μετὰ ταῦτα προέβη ἡ ῥηθείσα πράξις. τῆς δὲ διωρίας παραδραμούσης  
 τῆς ἐν αὐτῇ, μᾶλλον δὲ καὶ ἐτέρας τοσαύτης, ὁ Παλαιολόγος μὴ εὐ-  
 πορήσας ἄλλοθεν πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ τοιούτου χρέους, εἰ μὴ ἀπὸ ἐκ-  
 ποιήσεως τοῦ ἐνεχυρασθέντος τότε κτήματος, διατιμήσεως ἐν αὐτῷ  
 γενομένης, ἀναδραμῶν ὁ Παλαιολόγος καὶ αὐθις μετὰ τοῦ Πόθου  
 εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, ἐξητήσατο καὶ παρεκάλεισεν, ἵνα καὶ ἡ  
 πράξις ἐνδόσει καὶ προτροπῇ αὐτῆς γένηται δι' ἀσφάλειαν τοῦ Πόθου  
 καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἢ μετριότης ἡμῶν, ὅπερ ἐν τῇ ἐνεχυράσει  
 διέγνω, τοῦτο καὶ νῦν ἐν τῇ τελείᾳ πράξει γενέσθαι διωρίσατο, ὡς  
 ἂν ἐπιστατήσωσι τὰ περὶ τούτου καὶ ἱκανώσωσι πρότερον ἐκ τῆς  
 περιουσίας τοῦ Παλαιολόγου τὴν προῖκα τῆς αὐτοῦ γυναικὸς οἱ τιμιώ-  
 τατοι ἐξωκατάκηλοι τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης  
 ἐκκλησίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ υἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος,  
 διάκονοι, ὃ τε μέγας σακελλάριος, κῦρ Δημήτριος ὁ Βαλσαμῶν, καὶ ὁ  
 μέγας σκευοφύλαξ, κῦρ Μιχαὴλ ὁ Ἀσινάρης, καὶ ὁ πρωτέκδικος, κῦρ  
 Μιχαὴλ ὁ Βαλσαμῶν, καὶ τότε δῶσιν ἄδειαν, συγγνώμην ἡλικίας λα-  
 βόντι τῷ Παλαιολόγῳ, ὡς εἴρηται, εἰς τὸ ἐνεχυρασθὲν τῷ Πόθῳ ἀμ-  
 πέλιον, εἰ περιλειφθεῖν ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον ἀπὸ τῆς προικὸς  
 αὐτοῦ, πράξει τὸ δόξαν συμφέρον αὐτῷ, οἱ καὶ ἀπελθόντες ἐπεὶ εἶρον  
 περισωζόμενά τινα τῆς προικὸς αὐτῆς, τινὰ δὲ καὶ καταφθαρέντα,  
 προνοούμενοι τῆς Παλαιολογίνης, γνώμη καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς  
 τοῦ Παλαιολόγου, ἀπέκοψαν ἀπὸ τῆς κτηματικῆς περιουσίας  
 αὐτοῦ τιμῆς ἄξιον ἀμπέλιον, οὐ πρὸς τὰ καταφθαρέντα μόνον  
 προικῶν εἶδη, ἀλλὰ καὶ τῆς καθόλου προικὸς, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ  
 ἐνέδωκαν τῷ Παλαιολόγῳ ποιῆσαι τὸ κατὰ βούλησιν, ὃ δὲ Παλαι-  
 λόγος διέπρασε πρὸς τὸν Μάγιστρον τὸν Πόθον τὸ εἰρημένον ἀμπέλιον,  
 τὸ εἰς ἐνέχυρον πρότερον ὑποτεθὲν αὐτῷ, γεωμετρηθὲν καὶ εὐρεθὲν μο-  
 δίων τῆς μέτρ. . δύο δέκατον καὶ τιμηθὲν εἰς ὑπέρπυρα πολιτευόμενα

ἐννενήκοντα τέσσαρα· διεβιβάσθησαν οὖν τὰ ἑβδομηκοντάπεντε τοῦ προ-  
 ειρημένου χρέους, καὶ ἔλαβε καὶ τὰ πλεῖω εἰς ἱκανώσιν παντελῆ τῆς  
 τοῦ ῥηθέντος ἀμπελίου τιμῆς, καὶ πρῶτον γράμμα ἐποιήσατο πρὸς  
 τὸν Πόθον, ἐπιστάσις τῶν δηλωθέντων τιμωτάτων ἐκκλησιαστικῶν  
 ἀρχόντων, ὁ μὲν Πόθος ὀφείλει κατέχειν τὸ ἐξωνηθὲν αὐτῷ ἀμπέ-  
 λιον κορίως τε καὶ δεσποτικῶς, ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασειστος καὶ  
 ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ ἅπαν τὰ κατὰ βούλησιν, ἅτε τῆς πράσεως ταύτης  
 προβάσης νομίμως καὶ καθαρῶς, ὡς δεδήλωται, καὶ ἐνδύσει καὶ δια-  
 κρίσει καὶ προτροπῇ, ὡς εἴρηται, τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἐπεὶ ὁ τε Πα-  
 λαιολόγος συγγνώμην ἡλικίας ἔλαβε παρ' αὐτῆς, ἣ τε γυνὴ τοῦ Πα-  
 λαιολόγου τὸ ἱκανὸν ἔχει τῆς καθόλου προικὸς αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ἐνα-  
 παλειφθέντος ἀμπελίου, τοῦ δοθέντος αὐτῇ διὰ γράμματος τῶν ῥη-  
 θέντων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων, ἣ καὶ ὀφείλει κατέχειν καὶ δεσπό-  
 ζειν ἀπὸ τῆς σήμερον τὸ ἐκκοπὲν ἀμπέλιον ἀπὸ τῆς ἀνδρῆας περιου-  
 σίας αὐτῆς καὶ προστεθὲν εἰς ἱκανοποίησιν τῶν τε καταφθαρέντων  
 εἰδῶν τῆς προικὸς αὐτῆς καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἴσως φθαρησομένων,  
 ἐπέκεινα γὰρ ἔστιν ἄξιον καὶ τῆς καθόλου προικὸς, καὶ μηδεμίαν  
 ἔχειν ἄδειαν τὸν Παλαιολόγον μονομερῶς διαπράξασθαι τι ἐπὶ τούτῳ  
 προικιμαίῳ ὄντι αὐτῆς δὴ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἀπὸ γε τῆς σήμερον,  
 ὃ δὴ ἀμπέλιον καὶ περιγράφεται οὕτως· ἄρχεται ἀπὸ τῆς γωνίας τοῦ  
 ἀμπελίου Δούκα τοῦ Ἀπρηνοῦ, ἧτις ἔστι πλησίον τῆς ἐκεῖσε τροχα-  
 λαιας, καὶ διέρχεται τὴν τάφρον, ἧτις διαιρεῖ τὸ χωράφιον τοῦ ἀν-  
 δρὸς αὐτῆς καὶ τὸ τοιοῦτον ἀμπέλιον, καὶ καταλήγει κατ' εὐθὺς ἄχρι  
 καὶ τῆς γωνίας τοῦ ξηροτροχάλου, ἐν ᾧ καὶ δημοσίᾳ ὁδὸς, ἐκεῖθεν  
 ἀνέρχεται διὰ τοῦ ξηροτροχάλου εἰς τὴν ἀμπελικαίαν, καὶ περιλαμ-  
 βάνει αὐτὴν ἔσω, καὶ διέρχεται τὴν δημοσίαν ὁδὸν, καὶ κατανατᾷ εἰς  
 τὸ σύνορον Δούκα τοῦ Ἀπρηνοῦ, καὶ κατέρχεται δι' αὐτοῦ, καὶ λήγει  
 εἰς τὴν ῥηθείσαν τροχαλαίαν, ὅθεν ἤρξατο. ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ  
 τούτων πάντων δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν τὸ παρὸν ἐκδοτήριον καὶ  
 ἐπικυρωτικὸν γράμμα ἀπολέλυται τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπὶ τοῖς γε-  
 γενημένοις, ἀκολουθὲν ἐν ἔτει ς Ϟ η' †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς  
 τὸ μνητὶ ἀπριλλίῳ ἐνδ. η' †.

## DLXX. (6908—1400), maiο. ind. III.

*De facultatibus infantis.*

† Ὁ οἰκείος τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι, κατὰ πνεῦμα υἱὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύρις Ἰωάννης ὁ Σοφιανός, εἰς τὸ τῆς Ῥωσίας ταξίδιον βουλόμενος ἀπελθεῖν, ἀναδραμὼν εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἀνέφερεν, ὡς τοῦ πρώτου συμφώνου αὐτοῦ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ἀμελείᾳ αὐτοῦ ἀφανισθέντος, ἐπεὶ καὶ παῖς αὐτῷ ἐξ ἐκείνου τοῦ πρώτου γάμου περιλείφθη, ἤξιωσε πρό τινος ἤδη καιροῦ τὸν τε τιμώτατον πρωτέκδικον τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, διάκονον, κύριν Μιχαὴλ τὸν Βαλσαμῶν, καὶ τὸν θεοφιλέστατον λογοθέτην, διάκονον, κύριν Μανουὴλ τὸν Βαλσαμῶν, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὺς υἱοὺς τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὡς ἂν ἐρωτήσωσι τὴν πενθεράν αὐτοῦ περὶ τοῦ ἐν τῷ μεγάλῳ ὑδραγωγῷ ἡμίσεως ὀσπητίου αὐτῆς, ὅπως ἔδωκεν αὐτῷ εἰς προῖκα τὸ τοιοῦτον ἡμῶν ὀσπήτιον, ὡς ἂν γραφῇ τοῦτο καὶ φυλάσσηται ὑπὲρ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· οὐ δὴ γενομένου καὶ ἐρωτηθείσης παρ' αὐτῶν τῆς Πεπαγωμένης, τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ, παρόντος καὶ τοῦ Δημητρίου τοῦ Βλασίου, ἐπεὶ τοῦτο οὕτως ἔχειν ὁμολόγησε, καὶ γράμμα προέβη παρ' αὐτῶν, τοῦτο διαλαμβάνον, ὡς τὸ ἡμῶν ὀσπήτιον αὐτῆς ἐδόθη εἰς προῖκα τῷ ῥηθέντι Σοφιανῷ, τὸ δὲ ἡμῶν ὑπεντέθη πρὸς τὸν διερμηνευτὴν διὰ τὴν ἑτέραν θυγατέρα αὐτῆς, ἡ δὲ γράμμα ἐμφάνισας ὁ Σοφιανός τῇ ἡμῶν μετριότητι, ἤξιωσεν ἐπικυρωθῆναι παρ' αὐτῆς, ἐπειδὴ ὁ ῥηθείς Σοφιανός πρὸς δευτέρους ἐχώρησε γάμους, καὶ ἤδη τῶν ἐνδεχομένων ἵστί καὶ παιδας ἐξ αὐτοῦ σχεῖν, δεῖν ἐνομίσαμεν, οὐ μόνον περὶ τοῦ ῥηθέντος ὀσπητίου φροντίσαι ὑπὲρ τοῦ Σοφιανοῦ παιδός, ἀλλὰ καὶ περὶ πάντων τῶν μητρικῶν πραγμάτων αὐτοῦ, πόσα ἦσαν, ὡς ἂν ἔχη ταῦτα ὁ παῖς ἀπὸ τοῦ πατρικοῦ βίου πρὸ τῶν ἴσως γενησομένων ἑτεροθαλῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· ἀπεστάλησαν οὖν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος οἱ θεοφιλέστατοι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ οἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, διάκονοι, ὃ τε πρωτονοτάριος, κύρις Γεώργιος ὁ Εὐγενικός, καὶ ὁ λογοθέτης, κύρις Μανουὴλ ὁ Βαλσαμῶν, καὶ ὁ ῥαιφερενδάριος, κύρις Μανουὴλ ὁ Χρυσοκούκης, ὡς ἂν ἐρωτήσωσι αὐτὴν περὶ τῆς καθόλου ῥηθείσης προικὸς τῆς δοθείσης παρ' αὐτῆς τῆς Πεπαγωμένης τῇ θυγατρὶ αὐτῆς ἐκαίνῃ τῇ τοῦ Σοφιανοῦ γυναικί, οἱ καὶ ἀπελθόντες ἐπεὶ ἠρώτησαν αὐτὴν

αὐν ἀκριβείᾳ πάσῃ, ὠμολόγησε δὲ, ὡς τὸ καθόλον τῆς προικὸς ἦσαν ὑπέρπυρα πεντακόσια, ἐξ ὧν τὰ μὲν διακόσια ἦσαν ἐπάνω διαβιβασθέντα τοῦ ἡμίσεως ὁσπητίου, ἦν δὲ καὶ ἀμπέλιον ὅσον ἐνθουμείσθαι ὑπερπύρων ἑκατόν, ὅπερ ἐφθάρη ἔξω ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων συγχύσεως, τὰ δὲ ἄλλα ἦσαν εἶδη καὶ ὑπέρπυρα καὶ ῥοῦχα διατετιμημένα. ἐπεὶ συνεφώνησεν εἰς ταῦτα καὶ ὁ Σοφριανός, ἡ μετριότης ἡμῶν διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται, πλὴν τοῦ ἀμπελίου, ὡς γνωρίμου ὄντος τοῦ παιδὸς καὶ φθαρέντος, τὰ λοιπὰ τετρακόσια ὑφείλεσθαι τῷ παιδί τοῦ Σοφριανοῦ, τὰ μὲν διακόσια ὑπέρπυρα ἀπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ πρό παντός ἄλλου χρέους, ὁμοίως κρατεῖσθαι καὶ τὰ ἡμίση τῶν ῥηθέντων ὁσπητίων, ὡς γνώριμα τοῦ παιδίου μητρικὰ πράγματα αὐτοῦ, καὶ μηδένα ποτὲ ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῖς τὸ τυχόν, εἰσὶ τε γὰρ καὶ ἔσονται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς βίος τοῦ παιδὸς τοῦ Σοφριανοῦ. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ βεβαίωσιν ἐγένετο ὑπὲρ τοῦ παιδὸς καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν. μ η ν ἰ μ α ἱ φ ἰ ν δ. η' †.

DLXXI. (6908—1400) maio. ind. VIII.

*Venditio aedium infantis.*

† Ὁ Πηγωνίτης ἐκεῖνος κῆρ Δημήτριος ἀποθνήσκων διεμέρισε δι' ἐγγράφων διαθηκῶν τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἐν αἷς καὶ ἐπιτρόπος ἔταξεν εἶναι τοῦ τοιοῦτου μερισμοῦ, καὶ τὰ μὲν ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς διετάξατο ἐξοδισσθῆναι, τὰ δὲ τῇ ὄντα αὐτοῦ δοθῆναι, τὰ δὲ τῷ τούτου υἱῷ, Κωνσταντίνῳ τῷ Πηγωνίτῃ ἐν γούν τοῦ ῥηθέντος Κωνσταντίνου μεριδί καὶ τὴν ἑαυτοῦ κατοικίαν πᾶσαν, τὴν περὶ τὴν γειτονίαν τοῦ Μουσταρῆ διακειμένην, παρέγραψεν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τὰ περὶ τὴν ἐνορίαν τῶν Χαλκοπρατείων οἰκήματα πάντα, ἔλαβεν οὖν ὁ Κωνσταντίνος τὰ περιελθόντα πράγματα αὐτῷ εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐχρήσατο τούτῳ, ὡς ἐβουλήθη ἐπεὶ δ' ἐκείνων πάντων διαφθαρέντων πλὴν τῶν οἰκημάτων, ἀναγκασθεὶς πρὸς τὰ μέρη τοῦ Συμπόλου ἀπέπλευσε, λαβὼν δαυειακῶς παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ὑπέρπυρα λς', συμφωνήσας, ὡς ἅμα τὸ τοῦτον ἐπανελθεῖν ἀποδοῦναι αὐτῇ ταῦτα, ὁ δὲ ἐπανήλθε μὲν, οὐδὲν δὲ ἀφ' ὧν εἴληφεν ἐνταῦθα διεκόμισεν, ἀλλ' ἡ μόνον σῶμα καὶ τοῦτο παντάπασιν γεγυμνωμένον ἐπεὶ οὖν ἀνάγκην εἶχε καὶ τὸ χρέος

ἀποδοῦναι καὶ ἑαυτὸν διατρέφειν, πρὸς τὰ ἑαυτοῦ οἰκήματα ἀπειδε, καὶ τὰ μὲν χαμαίγεα πάντα καταχαλάσας διέφθειρε, οὔτε δὲ τὸ χρέος ἀπέτισεν, ἀλλ' οὐδ' ἑαυτῷ ἢ ἐνδύμασιν ἢ ἄλλοις τισὶν ἀναγκαίοις ἐβοήθησεν, ὅθεν ἀναγκασθεὶς καὶ τὸ ἀνώγειον καταχαλᾶν καὶ διαφθεῖρειν ἤρξατο, ὕπερ ἰδοῦσα ἢ τοῦτου μήτηρ, καὶ τοῦτο μὲν ὕπερ τοῦ μνημοσύνου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λυπηθεῖσα, τοῦτο δὲ καὶ ὕπερ τοῦ δανείου αὐτῆς δεῖσασα, ἀγοράσαι τοῦτο ἠθέλησεν· ἐπεὶ οὖν τοῦ οἰκήματος τιμηθέντος ἄνευ τοῦ ἐδάφους παρὰ εἰδημόνων ἀνδρῶν εἰς ὑπέρπυρα π', ἢ τοῦ Κωνσταντίνου μήτηρ τὴν τοῦτου ἀφηλικιότητα φοβηθεῖσα παρεκάλεσεν, ὡς ἂν γένηται ἢ τοιαύτη ἐξώνησις τῶν οἰκημάτων ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος, διακρίσει καὶ προτροπῇ αὐτῆς λαβόντος τοῦ Κωνσταντίνου συγγνώμην ἡλικίας, ἢ μετριότης ἡμῶν ἑκατέρων τοὺς λόγους ἀκούσασα, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν τοῦ Κωνσταντίνου ἀνάγκην ἰδοῦσα καὶ γόμνωσιν καὶ τὸ κατεπεῖγον χρέος, διέγνω καὶ ἀπεφήνατο, ἀνενόχλητον διατηρεῖσθαι τὸν βουλευθησόμενον εἰσελθεῖν εἰς τὴν τῶν οἰκημάτων τοῦ Κωνσταντίνου ἐξώνησιν· ἐπεὶ οὖν ἐκ κοινῆς ἀρέσκειας καὶ συναίνεσεως ἐδέξατο ταῦτα ἢ μήτηρ αὐτοῦ εἰς ὑπέρπυρα πε', διαβιβάσασα ὑπέρπυρα κ' καὶ μόνα τοῦ χρέους αὐτῆς, τὰ δὲ λοιπὰ ἀπεχαρίσατο πρὸς αὐτὸν παρακλήσει τινῶν, κατεβάλετο δὲ καὶ τὰ λοιπὰ vs' πρὸς αὐτὸν, καθὼς καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος ὡμολόγησεν, ὀφείλει ἀπὸ τῆς σήμερον ἢ τοῦτου μήτηρ κατέχειν τὸ ῥηθὲν οἶκημα τὸ ἀνώγειον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, τὸ γὰρ κατὰ χαμαίγεων τοῦ Κωνσταντίνου ἔστιν, ὁμοίως καὶ ὁ κάτω τόπος· ὀφείλει τοίνυν κατέχειν τὸ ῥηθὲν ἀνώγειον οἶκημα μετὰ τῆς νομῆς καὶ περιοχῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ φρέατος κυρίως καὶ δεσποτικῶς καὶ ἀναποσπάστως, ὡς ἴδιον αὐτῆς, καὶ ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ πάνθ', ὅσα βουλευθεῖη, μὴ εὐρίσκουσα παρὰ τινος τὴν οἴανον διενόχλησιν ἢ ἐπήρειαν, ἀλλὰ καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς εἴ ποτε θελήσῃ πρὸς ἀνατροπὴν χωρῆσαι τῆς παρούσης διαπράξεως, προβαλλόμενος τὴν τοῦτου ἀφηλικιότητα, ἀποδιώκεσθαι ὀφείλει, ἐπεὶ συγγνώμην λαβὼν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, τοῦτο πεποίηκε δι' ἃς ἔγνω αὐτῆ ἀνάγκας καὶ πολλὰς ταλαιπωρίας αὐτοῦ. καὶ εἰς τὴν περὶ τοῦτων δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἢ παροῦσα συνοδική· διάγνωσις καὶ ἀπόφασις τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀπολέλυται †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ· μηνὶ ματίφ ἰνδ. ἡ' †.